

EHV
Magyar-eszperantó szótár
Hungara-Esperanta Vortaro

Összeállította: Horváth József
Kompilis: Jozefo Horvath

Utalások és jelek / Plusendoj kaj signoj

<i>kb.</i>	körülbelül (proksimume)
<i>ld.</i>	lásd! (vidu!)
<i>l.m.</i>	lásd még! (vidu ankaŭ!)
<i>pl.</i>	például (ekzemple)
<i>tkp.</i>	tulajdonképpen (propradire)
<i>v.</i>	vagy (aŭ)
<i>vö.</i>	vesd össze! (komparu!)
<i>v-</i>	vala- (iu ~, ia ~ ktp.)
<i>*</i>	példa (ekzemplo)
<i>/.../</i>	alternatíva (alternativo)
<i>.../...</i>	szóalternatíva (vortalternativo)
<i>... \</i>	elválasztható vagy elhagyható elem (apartigebla aŭ forlasebla elemento)
<i> </i>	címzőra keresés AltGr+w-vel (serço de kapvorto per AltGr+w)

A szótárban alkalmazott rövidítések listája / Listo de sigloj kaj mallongigoj en la vortaro

<i>agr</i>	mezőgazdaság (agrikulturo)	<i>kat</i>	hadművészet (militarto)
<i>áll</i>	állattan (zoológio)	<i>kém</i>	vegytan (kemio)
<i>ált</i>	általában (en komunuza senco)	<i>knyv</i>	nyomdászat, könyvészet (tipografarto, libroj)
<i>anat</i>	anatómia (anatomio)	<i>koh</i>	kohászat (metalurgio)
<i>ásv</i>	ásványtan (mineralógio)	<i>közl</i>	közlekedés (trafiko)
<i>átv is</i>	átvitt értelemben is (ankaŭ en figura senco)	<i>közm</i>	közmondás (proverbo)
<i>átv</i>	átvitt értelemben (en figura senco)	<i>kr</i>	kereszténység (kristanismo)
<i>bakt</i>	baktériumok és vírusok (bakterioj kaj virusoj)	<i>mat</i>	matematika, geometria (matematiko, geometrio)
<i>bibl</i>	Biblia (Biblio)	<i>met</i>	meteorológia (meteologio)
<i>biol</i>	biológia (biológio)	<i>mit</i>	mitológia (mitológio)
<i>biz</i>	bizalmas, kötetlen (familiara)	<i>mn</i>	melléknév (adjektivo)
<i>bud</i>	buddhizmus (budhismo)	<i>műv</i>	képzőművészet (belartoj)
<i>cím</i>	címertan (heraldiko)	<i>ne</i>	kerülendő, hibás (evitenda)
<i>csill</i>	csillagászat (astronomio)	<i>növ</i>	növénytan (botaniko)
<i>durv</i>	durva (kruda)	<i>ntr</i>	tárgyatlan ige (netransitiva verbo)
<i>eltr</i>	elektronika (elektroniko)	<i>nyt</i>	nyelvek, nyelvtudomány (lingvoj, lingvoscienco)
<i>eo</i>	eszperantizmus (esperantismo)	<i>orv</i>	gyógyászat (kuracado)
<i>ép</i>	építészet (konstruado)	<i>öko</i>	ökológia (ekológio)
<i>ex</i>	régies, elavult (malnoveca, eksmodiĝinta)	<i>ösl</i>	öslénytan (paleontológio)
<i>fil</i>	filozófia (filozofio)	<i>pej</i>	pejoratív (pejorativa)
<i>film</i>	filmezés (filmado)	<i>pol</i>	politika (politiko)
<i>fiz</i>	fizika (fiziko)	<i>pszi</i>	pszichológia, pszichiátria (pszikológio kaj psikiatrio)
<i>fn</i>	főnév (substantivo)	<i>rep</i>	repülés (aviado)
<i>fot</i>	fényképészet (fotografio)	<i>röv</i>	rövidítés (mallongigo)
<i>gaszt</i>	konyhaművészet (gastronomio)	<i>ritk</i>	ritka (malofte uzata)
<i>gazd</i>	gazdaság (ekonomio)	<i>sp</i>	sport (sporto)
<i>geo</i>	földtudományok (tersciencoj)	<i>szin</i>	szinonima (sinonimo)
<i>gysz</i>	gyógyászati eszközök (farmacio, kuraciloj)	<i>távk</i>	távközlés (telekomuniko)
<i>hajó</i>	hajózás (navigado)	<i>tech</i>	technika (tehniko)
<i>hgut</i>	hangutánzószó (sonimito)	<i>tex</i>	textilipar (teksindustrio)
<i>hsz</i>	határozószó (adverbo)	<i>tört</i>	történelem, történetírás (historio, historiografio)
<i>ige</i>	igei alak (verbo)	<i>tr</i>	tárgyas ige (transitiva verbo)
<i>inf</i>	informatika (informadiko)	<i>x</i>	tárgyas v. nem tárgyas (transitiva aŭ netransitiva)
<i>ip</i>	ipar, gyártás (industrio, fabrikado)	<i>tréf</i>	tréfás (ŝerca)
<i>ir</i>	szépirodalom (beletro)	<i>tud</i>	tudomány, tudományos (sciencoj, sciencia)
<i>isk</i>	oktatás, nevelés (instruado, edukado)	<i>vall</i>	vallás (religio)
<i>isz</i>	indulatszó (interjekcio)	<i>vill</i>	villamosság (elektriko)
<i>iszl</i>	iszlám (islamo)	<i>víz</i>	vízügy (akvofako)
<i>jm</i>	járművek (veturiloj)	<i>vsút</i>	vasút (fervojoj)
<i>jog</i>	jog (juro)	<i>z</i>	Zamenhofi szóhasználat (Zamenhofa uzo)
<i>játék</i>	játék (ludoj)	<i>zene</i>	zene (muziko)

| **j** j <hang és betű>

| **ja** 1. aha!

*ja, már értem: aha, mi jam komprenas

2. ho jes

*eljössz? ja, neked el kell utaznod: êu vi venos kun mi? ho jes, vi devas forveturi

3. nu jes

*ja, hát ezt illik tudni: nu jes, tion oni devas scii

| **jabiru** *áll* jabiruo

| **jaborándicserje** *növ* pilokarpo, jaborando

| **jacht** jahto, jakto

| **jachtkikötő** jahtohaveno, jaktohaveno

| **jacint** *növ* hiacinto

| **jacintkő** *ásv* jacinto

| **jackdugó** *vill* jakstópilo

| **jacket-korona** *gysz* jaketkrono <fogkorona>

| **jackhüvely** *vill* jako

| **Jacobi** *mat* <Carl Gustav Jacob> Jakobio

*Jacobi-determináns: jakobia determinanto

*Jacobi-mátrix: jakobia matricó

| **jacquard** *fn* <szövésmód> jakardo

*jacquard szövegép: jakarda teksmašino

*jacquard szövéstű: *mn* jakarda

| **Jacqueline** jakvino, jakelino <utónév>

| **Jacques** jakvo <utónév>

| **jadeit** *ásv* jadeito

| **jadekő** *ásv* jado

| **Jaén** *geo pol* Ĥaeno <város és tartomány>

| **Jáfet** *bibl* Jafet/o/

| **jafetita** *nyt* jafetida

*jafetita nyelvek: jafetidaj lingvoj

*jafetita nyelvelmélet: jafetida lingvoteorio

| **Jaffa** *geo* Jafo

| **Jagelló** *tört* Jagelono, Jogajlo

*Jagelló-dinasztia: Jagelon-dinastio, Jagelonoj, Jogajlidoj

| **jaguár** *áll* jaguaro

| **Jahve** *bibl* Javeo, Elohimo

*Jahve Cebaot: Javeo Cebaot

| **jahvista** *bibl* javeisto

| **jaj!** 1. *isz* <fenyegetés, szívdájdalom> ve!, <ijedség> hu!

*jaj a legyőzötteknek!: ve al la venkitoj!

*jaj, azt hittem belehalok!: hu, mi kredis nun mortí!

*jaj, megijesztettél!: hu, vi ektimigis min!

*jaj neked, haszontalan kölyök!: ve al vi, sentaŭga bubo!

*jaj nekem!: ve al mi!

2. <hirtelen fájdalom> aŭ!, huj!, <éles fájdalom> aj!

*jaj, begöröcsölt a lábam: aj, ekkramfis al mi la suro!

*jaj, ez fájt!: aŭ, tio doloris!

*jaj, megvágtam az ujjam!: huj, mi tranĉis al mi la fingron!

3. *isz* <érzelem> ho!, <erősebb érzelem> ha!, <fájdalom, sajnálkozás> oj!, <fáradtság> fu!

*jaj, de borszasztó!: ha, kiel terure!

*jaj, de elfáradtam!: fu, kiom mi laciĝis!

*jaj, de szép itt!: ho, kiel bele estas ĉi tie!

*jaj, igazán sajnálom!: oj, mi vere bedaŭras!

*jaj, rálépett a lábamra!: oj, vi tretis mian piedon

*ó jaj!: ho ve!

4. *fn* veo

*egy jaj se hallatszott: eĉ unu veo ne aŭdiĝis

*kinek nem jaj, annak nem baj: *közm* Petron kruro doloras, Karolo ne lamas^Z v. dancu diabloj, sed ne en mia arbaro^Z

*nem segítenek itt a jajok és a bajok: veoj kaj lamentoj ne helpas nin

| **jajdul** *ntr* ekvei, ekaji, aŭdigi veon, ekkrii veon, eligi aj

*jajdult egyet, aztán elhallgatott: li ekveis, poste silentiĝis

*jajdult egyet, de nem szólt: li eligis aj, sed diris nenion

| **jajgat** 1. *ntr* veadi, vekrii, aŭi, ajadi

2. *ntr* <siránkozik> oji-vei, lamenti

| **jajong** *ld.* jajgat

| **jajszó** veo, vekrio

| **jajveszék** *ntr* plorveadi, kriplori, oji-veadi, vekriadi, lamenti

| **jajvörös** veinde ruĝa, misguste ruĝa, misruĝa

| **jak** *áll* poefago, gruntbovo

| **Jakab** Jakobo <utónév>

| **Jákob** *bibl* Jakob/o/

*Izsák megáldotta Jákobot: Isaak benis Jakobon

| **jakamár** *áll* galbulo

*jakamárfélék: galbuletoj

| **Jakarta** *geo* Ĝakarto

| **jákafa** 1. <növény> diversfolia artokarpo, jakvujo, jakvarbo

2. <gyümölcs> jakvo

| **Jakobina** Jakobino <utónév>

| **jakobinizmus** *tört* jakobenismo

| **jakobinus** 1. *tört* jakobeno

*Jakobinus-klub: Jakobena Klubo

2. *átv pol* jakobeno <radikális baloldali>

| **jakobita** 1. *kr* jakobano

2. *tört* jakobisto

| **jakut** 1. *fn* jakuto

2. *mn nyt* jakuta

| **Jakutföld** *geo pol* Jakutujo, Jakutio

| **Jakutia** *ld.* Jakutföld

| **jakuza** <japán bünszervezet> jakuzo

| **jakuzzi** kirlobano, <kád> kirlobanujo

| **jalapa** *növ* jalapo

*indiai jalapa: indiai jalapo

| **jalapagyanta** jalaprezino

| **jalapagyökér** *ld.* jalapa

| **Jalta** *geo* Jalto

| **Jamahiriya** *pol* Ĝamahirio

| **Jamaica** 1. <sziget> Jamajko

2. <ország> Jamajko <JM>

| **jamaikai** 1. *fn* jamajkano

2. *mn* jamajka

*jamaikai kreol: nyt jamajka kreola

| **jambikus** *ir* jamba

*háromütemű jambikus verssor: trijambo

*jambikus sor: jamba verso

*jambikus ütem: jamba ritmo

| **jambínó** *eo ir* jambino <jambikus sor + hangsúlytalan szótag>

| **jámbor** 1. <kegyes> pia, devota

*hirtelen gazdaggá semmi jámbor nem lett: *közm* tro rapida riĉiĝo diablón ĝojigas^Z

*jámbor cselekedet: piaĵo, pia ago

*jámbor zárándokok: piaj pilgrimantoj

2. <jóindulatú, ártalmatlan> kvieta, milda, pacema, bonvola,

bonema, favorkora, senmalica, sendanĝera, senartifika

*jámbor állat: kvieta/sendanĝera besto

*jámbor ember: bonema/senmalica homo

*jámbor olvasó: bonvola leganto

3. <hiszékeny> simplanima, naiva, <gyámoltalan> ŝlemila, senhelpa, kandida

*jámbor lélek: simpla animo
 *jámbor ember, könnyű becsapni: li estas simplanima homo, facile trompebla
 4. <hatástalan> pia, senefika
 *jámbor óhaj: pia deziro
 | **jamboree** jamboreo
 | **jambósapka** pendkvasta ĉapo
 | **jambóza** *ld.* mirtuszalma
 | **jambus** *ir* jambo
 *a jambus két szótagos versláb: jambo estas dusilaba piedo
 | **jamgumó** *növ* ignamo
 | **jamgyökér** *ld.* jamgumó
 | **jampec** modosimio, dandaĉo
 | **jamszgyökér** *növ* dioskoreo
 *jamszgyökérfélék: dioskoreacoj
 *fehér jamszgyökér: ala dioskoreo
 | **Jancsi** Johaĉjo, Joĉjo
 *amihez szokott Jancsi, azt cselekszi János is: *közm* infana inkliño restas ĝis la fino^Z
 *amit Jancsi megtanul, János veszi hasznát: *közm* lernu juna – vi scios maljuna^Z
 *ha Jancsi nem vet, János nem arat: *közm* se Peĉjo ne semos, Petro ne rikoltos^Z
 | **Jancsi-bohóc** Pieroto <színház>
 | **jancsiszeg** plandumnajlo
 | **jang** *fil* jango
 | **Jangce** *geo* Jangzio, Blua Rivero
 | **Janiculum** *tört geo* Janikulo
 | **janicsár** janiĉaro
 | **janicsáraga** janiĉara agao
 | **Janka** Johinjo
 | **Jankó** Johaĉjo, Joĉjo
 *Bors Jankó: Joĉjo Pipro
 | **Jan Mayen** *geo pol* Janmajeno <NO>
 | **János** Jonano
 *Aranyszájú Szent János: Johano Krizostomo
 *Földnélküli János: Johano la Senlanda/Sentera
 *János evangéliuma: evangelio laŭ Sankta Johano
 *János vitéz: Johano la Brava
 *Keresztelő Szent János: Sankta Johano Baptisto
 | **jánosbogár** *ld.* szentjánosbogár
 | **Jansenius** *kr* <Cornelius Otto> Janseno
 | **január** januaro
 *január 1-én: la 1an de januaro
 *január hónapban: en la monato januaro
 *januártól kezdve: ekde januaro
 *január vége óta: de post januaro
 | **Janus** *mit* Jano
 *Janus-arc: Jano-vizaĝo
 *kétarcú Janus: duvizaĝa Jano
 | **janzenista** *kr* jansenano, jansenisto
 | **janzenizmus** *kr* jansenismo
 | **jao** 1. *fn* jaŭo
 2. *nyt* jaŭa <man>
 | **japán** 1. *fn* japano, *ritk* niponano
 2. *mn nyt* japana <ja>, *ritk* nipona
 *japán hangulatú/stílusú: japaneska, japaneca
 *Japán-tenger: Japana Maro
 | **Japán** *geo pol* Japanujo, Japanio <JP>, *ritk* Nipono
 | **japaneszk** *ir* japanesko <japán stílusú vers>
 | **japánfű** *növ* miŝanto

| **japános** japaneska, japaneca
 | **japánuj** kimonomaniko
 | **japánülésben** genuside
 | **jár** 1. *x* iri, marŝi, paŝi, < sétálva > promeni, < járművel > veturi
 *a maga útját járja: iri sian propran vojon
 *apja nyomdokain jár: li iras en la postsignoj de sia patro
 *a tamburmajör a zenekar előtt jár: la ĉeftamburisto antaŭiras la orkestron
 *az utcákat járja: iradi la stratojn
 *egyenletes léptekkel jár: marŝi per egalaj paŝoj
 *helyben jár: paŝi unuloke
 *helyes úton jár: iri la ĝustan vojon
 *jár már a baba?: ĉu la bebo jam iras?
 *jártam egyet a tengerparton: mi promenis iom sur la marbordo
 *jó helyen járok?: ĉu mi iras ĝuste?
 *kocsival a ház elé jár: veturi per aŭto antaŭ la domon
 *lábujjhegyen jár: paŝi piedpinte, katopaŝi
 *lassan járj, tovább érsz: *közm* iru senhaste, por ne veni laste v. kiu iras trankvile, iras facile^Z v. kiu komencas tro frue, finas malfrue^Z v. kiu tro pelas, nur malakcelas^Z v. rapidu malrapide^Z v. tro rapida akcelo ne kondukas al celo^Z
 *már jár a beteg: la malsanulo jam iras/eksterlitas
 *négykézláb jár: iri kvarpiede, iri sur ĉiuj kvar
 *nyomában jár: postsekvi iun/ion, sekvi ies spurojn
 *ólomlábakon jár: havi plumbon en la piedoj, iri per trenaj paŝoj, limaki
 *sarkában jár: postsekvi iun ĉe la kalkanoj, iri kalkansekve al iu
 2. *ntr* <rendszeresen> iradi, *tr* vizit/ad/i, frekventi
 *egyetemre jár: frekventi universitaton
 *hányadik osztályba jársz?: kioman klason vi vizitas?
 *kávéházba jár: frekventi kafejon
 *klubba jár: iradi en klubejon, iradi al klubo, klubumi
 *nem jár az előadásokra: li ne vizitas la lekciojn
 *rendesen jár iskolába: esti asidua al la lernejo
 *színházba jár: vizitadi teatron
 3. *x* <járkál, jön-megy, közlekedik> iri, pasi, iradi, iri-veni, < járművel > veturadi, kursadi
 *a kastélyban kísértetek járnak: en la kastelo iradas fantomoj
 *az emelőtargonca a rámpára jár: la levĉareto iras sur la kargadkajon
 *egy falubeli lányhoz jár: li vizitadas samvilaĝan knabinon
 *mindig gyalog járok: mi ĉiam iras perpiede
 *két busz jár naponta: du busoj kursadas ĉiutage
 *kocsin jár a munkahelyére: per aŭto li veturas al sia laborejo
 *lányok után jár: postkuri knabinojn
 *minden órában járnak vonatok Győr és Budapest között: ĉiuhore kursadas trajnoj inter Győr kaj Budapeŝto
 *vonattal járunk a városba: ni veturadas per trajno en la urbon
 4. *ntr* <megfordul vhol> esti, *tr* viziti
 *a nővéremnél jártam: mi vizitis mian fratinton
 *ha Budapesten jársz, keress fel: se vi venos al Budapeŝto, vizitu min
 *jártam az orvosnál: mi estis ĉe la kuracisto, mi konsultis la kuraciston
 *mikor jártál utoljára Bécsben?: kiam vi vizitis lastafoje Vienon?
 5. *ntr* <terjed> disvastĝi
 *az a hír járja: disvastiĝas/kuras/cirkulas la famo
 *híre szájról szájra járt: lia famo pasis de buŝo al buŝo;
 6. *tr* <öltözékben> porti, surhavi, vesti sin, *ntr* modi
 *divatosan jár: vesti sin mode
 *gyászban jár: porti funebtron

*kalapban jár: li kutime surhavas *âpelon*
 *most a farmer járja: nun *gînzo modas*
7. tr <táncot> danci
 *keringőt jár: danci valson
 *vitustáncot jár: danci kiel turniĝanta derviŝo
8. ntr <ügyben> iradi, klopodi, procedi
 *éppen ügyei után jár: li klopodas *ĝuste pri siaj aferoj*
 *lakás után jár: li iradas por trovi loĝejon, li iradas serĉe al loĝejo
 *lányok után jár: postkuri knabinojn
 *végére jár az ügynek: klarigi definitive la aferon
9. ntr <működik> iri, funkciai
 *a fogaskerék üresben jár: la dentorado idlas
 *az óra jól jár: la horloĝo bone iras
 *gyorsan jár a keze: ŝiaj manoj lertas rapide
 *jár a motor?: ĉu la motoro funkcia?
 *kulcsra jár: funkciai per ŝlosilo
10. ntr <jól/rosszul jár> havi bonŝancon/malbonŝancon
 *jól járt a feleségével: li havis bonŝancon kun sia edzino
 *rosszul járt a vásárlással: li havis malbonŝancon kun la aĉeto
11. tr <előfizetés> aboni
 *nekem két újság jár: mi abonas du ĵurnalojn
12. ntr <idő> iri, pasi, proksimiĝi
 *estére jár: vesperiĝas
 *hetvenedik évében jár: li aĝas sian sepdekan jaron
 *későre jár: estas malfrue, tempos malfrue, estas malfrua tempo
 *nehéz idők járnak: malfacilaj tempoj pasas
 *ősz felé járt: proksimiĝis aŭtuno, aŭtuniĝis
 *végére jár az év: la jaro finiĝas, la jaro tempos al sia fino
13. tr <következményként> kuntreni, kunporti, sekvigi, rezulti, impliki, akompani, okazi
 *a beavatkozás a beteg halálával jár: la interveno rezultis/sekvigis la morton de la malsanulo
 *a vihar jégesővel járt: la tempeston akompanis hajlo
 *büntetés jár érte: tio sekvigas punon
 *az utazás költségekkel is jár: la vojaĝo implicas ankaŭ kostojn
 *előnyvel jár: prezenti avantaĝon
 *ez nagy költségekkel jár: tio kuntrenus altajn kostojn
 *haszonnal jár: alporti utilon/profiton
 *így jár, aki hazudik: jen tio okazas al tiu, kiu mensogas
 *kocsit vezetni kockázattal jár: veturi aŭton kunportas riskojn
 *nehézséggel jár: prezenti malfacilaĵon
 *póru jár: trafi en kaĉon/peĉon
 *zajjal jár: kuntreni/sekvigi bruon
14. ntr <tartozik, kiegszül> meriti, pagi, ŝuldiĝi, aparteni
 *a szemüveghez tok is jár: al la okulvitroj apartenas ankaŭ ujo
 *csók jár érte: tio meritas kison, kiso ŝuldiĝas por tio
 *kinek mi jár: *közm* al ĉiu frato lian parton^Z, al ĉiu sanktulo apartan kandelon^Z, al ĉiu sinjoro estu lia honoro^Z
 *mennyi jár az ebédért?: kiom pagendas por la tagmanĝo?
 *tisztetel jár a királynak: respekto ŝuldiĝas al la reĝo
15. ntr <illik> deci
 *az nem járja, hogy ne köszönjünk az előljárónak: ne decas ne salutí la superulon
 *az nem járja, hogy semmit se kapok a munkámért: ne devas esti, ke mi nenion ricevas por mia laboro
| járadék *gazd* rento
 *halmozott járadék: akumula rento
 *járadékból él: vivi de rento
 *járadékot folyósít: asigni renton
| járadékadó renta imposto/depago
| járadékbank renta banko

| járadékbiztosítás rentoasekuro
| járadékélvező *ld.* járadékos
| járadékkölcsön rentokredito, rentoprunto
| járadékkötvény rentoobligacio
| járadékos *fn* rentulo
| járadékszelvény rentokupono
| járandóság laborpago, salajro, ricevaĵo, <járó rész vmiből> kvoto
 *természetbeni járandóság: naturaĵo
| járás¹ *ld.* jár
 *a falu egy óra járásra van: la vilaĝo distancas je unu horo da marŝo, la vilaĝo distancas je unuhora marŝo
 *bicegő járás: lameta paŝado
 *egyenletes a motor járása: la irado de la motoro estas egala
 *ide-oda járás: iro-reiro, iro tien kaj reen, navedado
 *jól ismeri ott a járást: li bone orientiĝas tie
 *könnyed járású: facilpaŝa, facilpieda, katopaŝa
 *mackós járás: urseca ir/manier/o
| járás 2 subdepartemento, distrikto, <francia> arondismento, <oroszo> rajono
| járásbíróság distrikta tribunalo
| járás-keles irado-venado
járásképtelenség *orv* abazio, nekapablo iri
| járásmód ir/manier/o
| járat 1. *fn* <föld alatt> subtera irejo/koridoro, galerio, <alagút> tunelo
 2. <bányában> galerio
 3. <pl. szúé> borvojo
 4. *közl* veturo, *rep* flugo
 *fapados járat: senkomforta flugo
 *sűrítették az 5-ös busz járatait: oni plioftigis la veturojn de buso 5
 *törölték a párizsi járatot: oni nuligis la flugon al Parizo
 5. *anat* dukto, meato;
 6. <cél> vojcelo
 *mi járatban vagy?: kio vin venigis?
| járatlan 1. <út> neirata
 *járatlan út: neirata vojo
 2. <tapasztalatlan> sensperta, laika
| járatos 1. hejmeca, *fn* kutimgasto
 *járatos a bíróknél: li estas hejmeca/kutimgasto ĉe la gesinjoroj vilaĝestro
 2. <tapasztalt> sperta, lerta, kompetenta, lerta kaj sperta, rutina, intima kun io
 *nem vagyok járatos a kártyázásban: mi ne estas lerta kaj sperta pri kartludo
 *nőügyekben nem járatos: pri virinaferoj li ne estas sperta
 *szakmában járatos: faksperta
 3. uzata, moda
 *nem járatos kifejezés: ne uzata esprimo
| járatvíz *víz* grotakvo
| járda *közl* trotuaro, *ált* irejo
 *a túloldali járda: la transa trotuaro
 *járda szegélyköve: randaĵo de trotuaro
| járdaszegély trotuarrando
| járdasziget trafikinsulo
| Jardin des Tuilleries Tuilerioj
| járgány 1. *ld.* hajtány
 2. *hajó* kapstano, ankrovinĉo, vindaso
 3. *tech* pelmekanismo
 4. *tréf* marŝmaŝino

*a járgányom az iskola előtt hagytam: mi lasis mian marŝmaŝinon antaŭ la lernejo

| **járható** irebla, <járművel> veturebla, <hajóval> ŝipebla, <sível> skiebla

| **járkál** 1. *ntr* <fel-alá> iradi tien-reen

2. *ntr* <sétál, kószál> vagadi, promenadi, pasumi

| **jár-kel** *ntr* iradi-venadi, pasadi

*a peronon sok ember jár-kel: sur la kajo pasas multaj homoj

*az engedélyek után jár-kel: klopodi pri la permesoj, iradi por la permesoj

*sok ember jár-kel a városházán: multaj homoj iras-venas en la urbodomo

| **jarl** jarlo <skandináv törzsfő, vezér>

| **jármű** veturilo, <önjáró> aŭtomobilo

*autószállító jármű: aŭtotransporta veturilo

*eltérített jármű: kaperita veturilo, kaperaĵo

*járművet vezet: konduki/stiri veturilon

*kerekes jármű: radveturilo

*kétéltű jármű: amfibia veturilo

*lánctalpas/hernyótalpas jármű: raŭpveturilo

*légi jármű: aerveturilo

*légpárnás jármű: aerglita/aerkusena veturilo, *ritk* teraplano

*páncélozott jármű: blendita veturilo

*pedálos jármű: ciklo, pedaltveturilo

*szemétszállító/kukás jármű: rubokamiono

*terepjáró jármű: ĉiuterena veturilo, terenveturilo

*vasúti jármű: trakveturilo

*vízi jármű: akvoveturilo

| **járműadó** imposto pri aŭtomobiloj

| **járműállomány** veturilaro, aŭtofloto, transportilaro

| **járműeltérítő** kaperanto

| **járműflotta** *ld.* járműállomány

| **járműforgalom** trafikoj

| **járműipar** aŭtomobilindustrio, aŭtoindustrio, veturilindustrio

| **járműkomp** veturilpramo

| **járműpark** *ld.* járműállomány

| **járművezetés** stirado, konduko de veturilo

| **járművezető** stiristo, ŝoforo, kondukisto

| **járóbeteg** ambulatoria malsanulo/paciento

| **járóbeteg-rendelés** ambulatorio

| **járódaru** transportebla gruo

| **járóeszköz** *gvsz* marŝaparato

| **járóka** 1. <járni tanuláshoz> paŝlernilo, irigilo

2. <állóka> krablejo

| **járókelő** /preter/pasanto, preteriranto

| **járóképes** marŝpova, irpova

*járóképes rokkantak: irpovaj invalidoj

| **járókerék** rotacia rado

| **járókeret** *gvsz* paŝframo

| **járóm** 1. *átv* is jugo, jungarko

*járóm fog: jugi

*járóm alatt nyög: ĝemi sub jugo

2. *tech* jugo

*fűrész jáрма: jugo de segilo

*transzformátor jáрма: jugo de transformilo

3. <birkózás> nelsono

| **járómcson** *anat* zigomo, vangosto, pometo

*kiálló járómcsonok: protrudaj zigomoj

| **járómű** *növ* zigofilo

| **járómkar** *zene* jugbrako

| **járómlével** *ld.* járomfü

| **járópalló** paŝtabulo

| **járórács** paŝkrado

| **járószerkezet** 1. <órában> movmekanismo, transmisia mekanismo

2. *tech* rulekipaĵo

*vetőgép járószerkezete: rulekipaĵo de semmaŝino

| **jarovizál** *tr agr* vernalizi, jarovizi

| **járőr** patrolo

*lovás járőr: rajdopatrolo

| **járórhajó** krozoŝipo

| **járőrözik** *ntr* patroli, <körúton> rondiri, rundi, *hajó* krozi

| **járszalag** *ld.* járószalag

| **járószalag** 1. <gyerek vezetésére> kondukdbendo, kondukrimeno, kondukŝnuro

2. *átv* kondukŝnuro, trenŝnuro

*járószalagon vezet: gvidi per kondukŝnuro, konduki per trenŝnuro

2. *sp* paŝbendo

| **jártas** *ld.* járatos

| **jártasság** rutino, kompetento, sperto, lerto, intimeco kun io

| **jártat** 1. *tr* <lovat> irigi/trotigi per konduki

*jártatja a lovát: li irigas/trotigas sian ĉevalon

2. *tr* rapide movi, lerti

*inkább a kezéd jártasd: lertu prefere per la manoj

*jártatja a száját: mueli per la buŝo, lia buŝo laksas

| **járul** 1. *ntr* <megy> paŝi/veni solene antaŭ ion/ion

*a ravatal elé járul: paŝi solene antaŭ la katafalkon

2. <fordul> turni sin

*azzal a kéréssel járulok önhöz: mi turnas min kun la peto

3. *ntr* <hozzáadódik> aldoniĝi, aliĝi

*ehhez járulnak még egyéb költségek: al ĝi aldoniĝas ankoraŭ kromaj kostoj

| **járulék** 1. <nem szerves rész> akcesoraĵo, aldonajo

2. <díj> kotizo, kontribuaĵo, alpago, krompago

*egészségbiztosítási járulék: kotizo de sanasekuro

*járulékot fizet: kotizi, pagi kotizon

*nyugdíjbiztosítási járulék: kotizo de pensia asekuro

*társadalombiztosítási járulék: kotizo de sociala asekuro

| **járulékfizetés** kotizado

| **járulékos** 1. akcesora, aldonajo, kroma, plia, plusa

*járulékos költségek: aldonaj kostoj, kromkostoj

2. *növ* adventiva, surkreskanta

*járulékos gyökér: adventiva radiko

*járulékos növény: adventico

*járulékos rügy: adventiva burĝono

3. *fil* kontingenca

4. *anat* akcesora

*járulékos ideg: akcesora nervo

5. *nyt* akcesora, neradika

*járulékos bővítmény: akcesora komplemento

*járulékos idő: akcesora tempo

*járulékos szóelem: neradika morfemo

| **járulékos** 1. akcesoreco

2. *fil* kontingenco

| **járulékmentes** senkotiza, libera de krompago

| **járulékszó** partikulo

| **járvány** epidemio, <helyi> endemio, *áll* epizootio

*járvány fészke: kovejo de epidemio

*járványt megelőz: antaŭforigi epidemion

*járványt terjeszt: propagi epidemion

*kiterjedt járvány: pandemio

| járványgóc epidemicentro
| járványkórház epidemi-hospitalo
| járványorvos epidemiologo
| járványtan epidemiologio
| jáspis *ásv* jaspo
| jaspónix *ásv* jasponikso
| jász¹ jazigo
| jász² *áll* iduso
| jászkeszeg *ld.* jász²
| jászko *ld.* jász²
| jászol 1. kripo, staltrogo, manĝotrogo
2. kr <betlehemem> kripo
 *felállították a betlehemem jászolt a templomban: oni instalas la kripo en la preĝejo
| jászolgát *víz ép* koferdamo
| jászolrács stalrako
| jasz urba bandito, stratbandito, apaĉo
| jasznyelv krimula slango
| jatagán jatagano
| játék 1. lud/ad/o
 *bevesz a játékba: enigi/alpreni en la ludon, enludigi
 *egyszemélyes játék: solitero
 *játékon elveszít: perdi en ludo, forludi
 *játékon nyer: gajni en/per ludo, ludgajni
 *kirakós játék: mozaikludo, puzzle
 *macska-egér-játék: átv is mus-kata ludo
 *nyíldobó játék: saĝetludo
 *rablóbanduro játék: rabista-kaptista ludo
 *sok penz nyer a játékon: perludi multan monon
 *számítógépes játék: komputila ludo
 *szóközelítő játék: proksimumo
 *tétkettőző játék: martingalo
2. sp ludo, partio, matĉo
 *a tenisben egy játszmában több játék van: en teniso unu serio konsistas el pluraj ludoj
 *játékba hoz: priludi, enludigi
 *szabályellenes játék: neregula ludo
3. <játékszer> ludilo
 *játék autó: ludil/aŭtomobil/o
 *játék kártya: ludilkartoj
 *játék katona: ludilsoldato
 *játék vasút: ludilfervojoj
4. zene ludo, muzikado
 *az orgona játéka: ludo de la orgeno
 *virtuoz játék: bravuro, virtuoza ludo
5. <színész> ludo, prezentado, aktorado, aktora ludo
 *betlehemem játék: bet-leĥema ludo/prezentaĵo;
6. ir ludo, teatraĵo
 *játék három felvonásban: teatraĵo el tri aktoj
7. <fesztival> ludoj, festivalo
 *cirkuszi játékok: cirkaj ludoj
 *lovagi játékok: turniro, kavaliraj ludoj
 *olimpiai játékok: olimpiai ludoj, olimpikoj
 *paralimpikai játékok: paralimpikoj
 *salzburgi ünnepi játékok: festivalo de Salcburgo
 *szabadtéri játékok liberaera/subĉiela festivalo
8. tech ludo
 *játéka van: havi ludon, ludi
 *mérleg játéka: ludo/balanciĝo de pesilo
 *szoros, nincis elég játéka: ĝi estas strikta, ne havas sufiĉan ludon
9. átv ludo

*a képzelet játéka: ludo de la fantazio
 *a színek játéka: ludo de la koloroj
 *a természet csalóka játéka: miraĝo, fatamorgano, iluzia ludo de la naturo
 *a véletlen játéka: ludo/petolo de la hazardo
 *csalárd játékot ŭz: ludi duoblan/trompan ludon
 *kettős játékot ŭz: ludi duoblan ludon
 *neki játék a zsákolás: porti sakojn estas por li nura ludo
 *nem akarok részt venni a kisdud játékaidban: mi ne volas havi rolon en viaj falsaj ludoj
 *politikai játékok: politikaj ludoj
 *szerelmi játék ampetolado
 *veszélyes játékba kezd: komenci/eniri danĝeran ludon
| játékadósság hazardluda ŝuldo, ludoŝuldo
| játékasztal ludotablo, *zene* ludokonzolo
| játékautomata ludaŭtomato
| játékbarlang monludejo
| játékbolt ludilvendejo
| játéksontocska ludosteto
| játékelmélet ludoteorio
| játékedély *sp* ludlicenco
| játékerő ludoforto
| játékfigura ludofiguro, *átv* marioneto
| játékfilm aktorfilmo, kinofilmo, ludofilmo, rakonta filmo
| játékgyöly /lud/globeto, /rul/globeto
| játékhét ludsemajno, loteria semajno
| játékidő *sp* ludotempo
 *hosszú játékidő: *zene* longluda
| játékidény /lud/sezono
| játékkarika rulringo
| játékkártya <egy darab> ludokarto, <csomag> /ludo/kartoj, kartaro
| játékklub kazino
| játékkocka ludokubo, ĵetkubo
| játékkonzol ludokonzolo, ludaparato
| játékkonzolkar swingilo de ludokonzolo
| játékmester 1. <kaszinóban> krupiero
2. <vetélkedő> kvizestro, kvizogvidanto
3. sp givdludisto
| játékmúzeum muzeo de ludiloj
| játékmód ludmaniero
| játékos 1. mn ludema, petolema
2. fn ludanto, ludisto
 *amatőr játékos: amatora ludisto
 *játékost lecserél: ŝanĝi ludiston
 *profii játékos: profesia ludisto
 *válogatott játékos: elektita ludisto
| játékpénz ĵetono, ludmarko, ludmono
| játékpord *inf* ludila pordo
| játékrend 1. sp ludoprogramo
2. <műsor> repertuaro
| játékrontó ludofuŝanto
| játékszabály ludregulo
 *a játékszabályok betartása: observado de la ludreguloj
| játékszenvedély ludopasio, pasio al ludo, ludavido
| játékszer átv is ludilo
| játéktechnika ludotekniko
| játéktér ludokampo, ludejo
| játéktér ludosalono
| játékvezetés arbitracio, ludgvidado

| **játékvezető 1.** ludgvidanto, ludgvidisto, ludjuĝisto, matĉestro, arbitraciisto, <kroket> ompiro

2. <kvíz> kvizestro, kvizogvidanto

| **jatrokémia** *kém gysz* jatrokemio

| **játszadozik 1.** *ntr* átv is ludadi, ludeti

2. *ntr* <enyeleg> ampetoli, amludeti

| **játszi 1.** <játékos> ludema

2. ludeca, ŝerca

*játszi szóképzés: ŝerca vortfarado

3. petol/em/a

*játszi szellők: petolemaj ventetoj

4. <könnyed> lude facila, ludofacila

*játszi könnyedséggel: sen ĝeno kaj peno, kun luda facileco, ludofacile

| **játszik 1.** *x* ludi

*a gyerekek katonásdit játszottak: la infanoj ludis soldatojn

*babával játszik: ludi kun pupo, pupumi

*bújócskát játszik: átv is ludi kaŝiĝon, kaŝludi

*doktoro játszik: ludi kuraciston

*gyöngyökkel játszik: lud per perloj, perlumi

*két partit játszottunk: ni ludis du partiojn

2. *ntr* <szerencsejáték> ludi, <kockázta> riski

*a fejével játszik: riski sian haŭton/kapon/nukon

*a korábbi lovat játszott: li metis sur la pli fruan ĉevalon

*bessze játszik: spekul pri kurzofalo/prezofalo

*cinkelt kártyával játszik: ludi per falsaj kartoj

*hamisan játszik: falsludi

*hazard játékot játszik: ludi hazarde/hazardludon

*hosszra játszik: spekul pri kurzaltiĝo/prezaltiĝo

*játszik a lottón: ludi loterion

*kockán játszik: ludi ĵetkubojn

*nagy tétben játszik: ludi per granda meto, ludi pri alta sumo

*pénzben játszik: ludi por mono, monludi

*tőzsdén játszik: spekul ĉe la borso

3. *x sp* ludi

*a válogatottban játszik: li ludas en la elektitaro

*a csapat döntetlent játszott: la teamo ludis sendecidan

*csatárt játszik: ludi avanulon

*jó futbalt játszik: ludi bonan futbalon

*szélre játssza a labdát: pasigi randen la pilkon

*rosszul játszott a csapat: la teamo ludis malbone

4. *x zene* ludi

*fúvolán játszik: ludi fluton, fluti, ludi sur fluto

*hallás után játszik: ludi laŭorele

*hangot kitarva játszik: ludi tonon tenade/tenate

*kamarazenét játszik: ludi ĉambromuzikon, ĉambromuziki

*lapról játszik: ludi laŭvide

*mesterien játszik: bravuri

*zongorán játszik: ludi pianon, ludi sur piano, piani

5. *x* <szerepet> ludi, roli, aktori

*alárendelt szerepet játszik: ludi malĉefan rolon

*filmben játszik: ludi/roli en filmo, filmoludi, filmroli

*főszerepet játszik: átv is ĉefroli, esti protagonisto, protagonisti

*Hamlet szerepét játssza: li ludas la rolon de Hamleto

*kulcsszerepet játszik: átv is ludi ŝlosilan rolon

*mit játszanak a moziban?: kion oni ludas en la kinejo?

*passzív szerepet játszik: ludi pasivan rolon

*Shakespeare-t játszik: ludi Ŝekspiron

*szerepet játszik: átv is ludi rolon, roli;

6. *ntr* *pej* ludi

*a tűzzel játszik: ludi kun la fajro

*játszik vele, mint macska az egerrel: ludi kun li kiel kato kun muso

*játssza az erényest: ludi virtulon

*játssza az ártatlant: afekti/ŝajnigi naivulon

*ne játssz a szavakkal: ne ludu per la vortoj

7. *ntr* <színben> ŝajni

*kékben játszik: ŝajni blua

*színt játszik: ŝajni multkolora

9. *ntr* <játszódik> okazi

*a darab Párizsban játszik: la teatraĵo okazas en Parizo

| **játszadozik 1.** *ntr* ludadi

2. *ntr* átv ludeti

*fény játszadozott a lombok között: lumo ludetis inter la frondoj

*szél játszadozott a hajával: vento ludetis kun ŝiaj haroj

| **játszma 1.** ludo, partio

*feladja a játszmat: rezigni la ludon

*még egy játszmat?: ĉu ankoraŭ unu partion?

*két nyert játszmaja van: li havas du gajnitajn ludojn

2. <tenisz, röplabda> /lud/serio

*egy játszma több gémből áll: unu serio konsistas el pluraj ludoj

3. átv ludo

*politika ludo: politikai játszma

| **játszóruha** ludvesto

| **játszótárs** ludokamarado, ludokunulo, kunludanto

| **játszótér** ludoplaco, ludejo

| **java 1.** <értékesebb rész> kremó, plej bona/valora parto, kulmino

*a társaság színe-java: elito kaj kremó de la societo

*kiválogatja a javát: diselekti la plej bonan parton

*most jön a multság java: nun sekvos la kulmino de la amuzo

*végén jön a java: bona vino al la fino^Z

2. <nagyobb rész> pli/plej granda parto, pliparto, plejparto

*ideja javát olvasással tölti: la pliparton de sia tempo li pasigas per legado

*már megette kenyere javát: li jam manĝis la pliparton de sia vivopano

*még hátravan a java: la parto plej vasta venos la lasta^Z

| **Java** *inf* Ĝavo

*Java futási környezet: Ĝavo-interpretilo, Ĝavo-procezilo

*Java-szkript: Ĝavo-szkripto

*Java virtuális gép: Ĝavo-traktilo

| **javában** en sia pleno/kulmino, plene, plej intense

*élete javában hunyt el: li forpasis en la pleno de sia vivo

*javában áll a bál: la balo nun kulminas

*javában aludtam: mi dormis plej profunde

*javában folyik a betakarítás: la rikolto kulminas/plej intensas

*még javában dolgoztam: mi ankoraŭ plene laboris

| **Jáva** *geo* Javo

| **javadalmas** prebenda

*javadalmas kanonok: prebenda kanoniko

*javadalmas állás: benefico

| **javadalom 1.** enspezo, <egyházi> prebendo

2. fiska havigaĵo/provizajaĵo

| **javadalmas** *tr* provizi per enspezo, <egyházi> provizi per prebendo

| **javadalmasz** provizo per enspezo, <egyházi>

donacado/havigo de prebendo

*pénzbeli és természetbeni javadalmasz: mona kaj natura provizo

| **jávai 1.** *fn* javano

2. *mn nyt* java <jv>

| **javak** bon/aĵ/o, utilaĵo, havaĵo, valoraĵo, riĉaĵo, bonhavo, proprietaĵo

*a föld javai: utilaĵoj de la tero

*a javadat akarjuk: ni volas vian bonon

*anyagi javak: materialaj valoraĵoj, materialaĵoj

*beruházási javak: investaĵoj, investitaj havaĵoj

*elérhetetlen javak: neakireblaj havaĵoj

*fogyasztási javak: konsumajoj

*földi javak: ĉi-mondaj valoraĵoj

*jól gazdálkodik a javaival: li bone mastrumas siajn havaĵojn

*kulturális javak: kulturaj valoraĵoj

*megtermelt javak: produktitaj valoraĵoj

*szellemi javak: spiritaĵoj

*vki javát szolgálja: servi por ies bono

| **javakorabeli** en sia plej bela aĝo, en siaj plej bonaj jaroj, zenitaĝa

*javakorabeli ember: homo en siaj plej bonaj jaroj

| **javall** *tr* rekomendi, konsili, *orv* indiki

*az orvos pihenést javall: la kuracisto indikas ripozon

| **javallat** *1. orv* indiko

*betartja az orvosi javallatokat: obei la kuracistajn indikojn

2. propono

| **Jáván** *bibl geo* Javano <Hellász>

| **javára** por iu/io, favore, avantaĝe, profite, por la bono/utilo de iu

*a bíró az én javamra döntött: la juĝisto verdiktis favore al mi

*a bank két milliót írt a cég javára: la banko kreditis la firmaon per du milionoj

*a haza javára: por la bono de la patrujo

*a javamra változott az árfolyam: la kurzo ŝanĝiĝis profite al mi

*az összeget az ön javára írjuk: ni kreditas la sumon en via konto

*egészsége javára: utile al via sano, por la utilo de via sano

*hidd el, a javadra szolgál majd: kredu, tio servos por via bono

*2:0 a csapatunk javára: du al nul por nia teamo

*mozgássérültek javára adott hangverseny: koncerto profite al handikapuloj

*nagy összeget fizettem az ön javára: mi pagis grandan sumon por vi

*összeget vki javára ír: skribi sumon en ies krediton/al ies bonhavo

| **javarészb** *ld.* javarészt

| **javarészt** pliparte, plejparte, grandparte, ĉefe, precipe, grandmezure

| **javasasszony** ĉarlatanino, herbistino

| **javaslat** propono, sugesto, <ajánlás> rekomendo, <tanács> konsilo

*a javaslat ellen szól: deklari sin kontraŭ la propono

*azzal a javaslattal állt elő: li elpaŝis kun la propono

*javaslatot benyújt: prezenti proponon

*javaslatot megvitát, elfogad, elutasít: diskuti, akcepti, forĵeti proponon

*javaslatot tesz: fari/lanĉi proponon

*javaslatot visszavon: retiri proponon

*javaslatot visszautasít: rifuzi proponon

*javaslatot vitára bocsát: submeti proponon al diskuto

*módosítási javaslat: ŝanĝopropono

*határozati javaslat: mocio de rezolucio

| **javaslattétel** prezento de propono

| **javaslattevő** proponanto

| **javasol** *tr* proponi, sugesti, <ajánl> rekomendi, <tanácsol> konsili

*az orvos pihenést javasolt: la kuracisto rekomendis ripozon

*elnöknek javasol: rekomendi prezidanto, rekomendi kiel prezidanton

*törvénymódosítást javasol: proponi amendon

*tud jobbat javasolni?: ĉu vi povas proponi ion pli bonan?

*változtatásokat javasol: proponi ŝanĝojn

| **javít** *1. tr* ripari, rebonigi, *átv pej* fliki

*órát javít: ripari horloĝon

2. tr <hibát> korekti

*dolgozatot javít: korekti kontrollaboraĵon

3. tr <jobbá tesz> plibonigi

*az orvosság javított az állapotán: la medikamento plibonigis lian staton

*bort javít: mostsukeri/ŝaptalizi vinon

*trágyázással javítja a földet: plibonigi la teron per sterkado

| **javító** *ld.* javítóintézet, javítóműhely, javítóvizsga

| **javítódokk** ripardoko

| **javítófesték** korektofarbo

| **javítóintézet** reedukejo, readaptejo, punkorektejo

| **javítóműhely** riparejo

| **javítónevelés** punkorektado

*javítónevelésben részesít: punkorekti

| **javítószalag** korektobendo

| **javítóvizsga** korekta/reboniga ekzameno

| **javór** *ld.* juhar

| **javorantilop** *áll* elando

| **javorfa** *ld.* juhar

| **javorszarvas** alko

| **javulás** pliboniĝo, *orv* konvalesko

*átmeneti javulás: *orv* remito

| **jazig** *tört* jazigo *l.m.* jász

| **jázmin** jasmeno

*cserjés/sárga/vesszős jázmin: arbusta jasmeno

*fehér/orvosi/perzsa jázmin: oficina jasmeno

*himalájai jázmin: grandflora jasmeno

| **jázminpakóca** *növ* stevio

| **jazz** *ld.* dzsessz

| **Jeanne d' Arc** *tört* Johanino de Arko

*Jeanne d'Arcot Rouenban égették el máglyán: Johanino de Arko estis ŝtiparumita en Rueno

| **jé** jo <betűnév>

| **jé!** *isz* ho!

*jé, mekkora hall!: ho, kiel granda fiŝo!

*jé, milyen érdekes!: ho, kiel interese!

| **Jebus** *ld.* Jebúsz

| **jebuzeus** *fn bibl* Jebusido

| **jebuzita** *ld.* jebuzeus

| **Jebúsz** *bibl* Jebuso <*tkp.* Jeruzsálem>

| **jeep** *ld.* dzsip

| **Jefte** *bibl* Jiftaĥ/o/

| **jég** *1.* glacio

*a jég betört alattuk: la glacio rompiĝis sub ili

*a jég hátán is megél: li rikoltas eĉ sur glacio

*a jég is ott szakad, ahol a legvékonyabb: *közm* kie maldike, tie rompiĝas^Z

*jégbe fagy: englaciigi

*jégbe fagyaszt: englaciigi

*jégbe hűt: glaciigi

*jéggé fagy: glaciigi

*jégre visz: logi sur glacieron

*olvadt jég: degelaĵo

2. <jégeső> hajlo

*a jég elverte a termést: hajlo forbatis/hakis la rikolton

*jég esik: hajlas

| **jégár** *ld.* gleccser

| **jégárpa** *orv* kalazio

| **jégbalett** glaciabaleto

| **jégbarlang** glaciigroto

| **jégbor** glaciivino

| **jégcsákány** glacipeco

| **jégcsap** glaciendaĵo, *met* pendoglacio

| **jégdara** *met* grajlo, hajleto

*jégdara hull: grajlas

| **jégdarab** glaciero, glacipeco

| **jégdugó** glaciabaro, glaciobstrukco

| **jégecet** glacia acetata acido

| **jegel** 1. *tr* <jégbe hüt> glaciigi

2. *tr orv* pansio per glacio

3. *tr átv* frostigi

*jegelték a kinevezését: lia nomumo estas frostigita

| **jegenyefa** *ld.* nyár² címszónál

| **jegenyefenyő** *ld.* fenyő címszónál

| **jegenyenyár** *ld.* nyár² címszónál

| **jegenyesor** vico de italaĵ/piramidaj poploj

| **jégeralsó** vintra kalsono, subpantalono

| **jégerózió** glacia erozio

| **jeges** 1. *mn* glacia, glacikovrita

*jeges ár: glacia inundo

*jeges hó: glacia neĝo

*Jeges-tenger: Arkta Oceano

*jeges út: glacikovrita vojo

2. <nagyon hideg> átv is frosta, glaci/malvarm/a, frida

*jeges fogadtatás: frosta akcepto

*jeges szél: frosta vento

3. *fn* <árus> glaciendisto, glaciisto

| **jegescukor** *ld.* kandiscukor

| **jegesedésgátló** *rep* senglaciigilo

| **jegesember** glaciendisto, glaciisto

| **jegesedik** *ntr* glaciigi

| **jegeskávé** glaciakvo

| **jegesmedve** *ld.* a medve címszónál

| **jégeső** hajlo

*tíz percen át sűrű jég esett: tra dek minutoj dense hajlis

| **jégeső-elhárítás** hajloprevento

| **jégléghő** hajlonubo

| **jegesróka** *ld.* a róka címszónál

| **jéggörgeteg** moreno

| **jéggvár** glaciabotilo

| **jéggyalu** glaciabotilo, glaciiglatigilo

| **jéghegy** glaciinsulo, glacimonto

*a jéghegy csúcsa: átv is pinto de la glacimonto

| **jéghideg** glaciabotilo, frosta

| **jégközi** glaciabotilo

| **jégközi** glaciabotilo

| **jégközi** *ntr* glaciabotilo, ludi glaciabotilon

| **jégtakaró** hajlodamaĝo

| **jégtakaró** *asekuro* kontraŭ hajlodamaĝo

| **jégtakaró** glaciakvo

| **jégtakaró** glaciakvo, glaciabotilo

*vékony jégtakaró: glaciakvo

| **jégtakaró** glaciakvo, glaciabotilo

*italt jégtakarókkal lehüt: malvarmigi trinkaĵon per glaciabotiloj

| **jégkor** pleistoceno

| **jégkorong** hokedisko

| **jégkorongozás** glaciabotilo

| **jégkorszak** glaciabotilo

*jégkorszak előtti: antaŭglacia

| **jégkorszaki** glaciabotilo

| **jégkorszakkutatás** glaciologio

| **jégkorszakkutató** glaciologo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** glaciakvo, <parfé> parfeco

| **jéglé** glaciakvo

| **jéglé** *áll* alcedo, alciono *l.m.* halkapó

*jégléfélek: alcedoj

| **jéglé** *fn rep* senglaciigilo

| **jéglé** bankizo, glaciakvo, glaciabotilo

*a hajó beszorult a jéglébe: la ŝipo fiksiĝis en la glaciakvo

| **jéglé** *surglacia* motorciklado

| **jéglé** sketejo, glaciakvo, glaciabotilo

*az út valószínűleg jéglé: la vojo estas nura glaciakvo/nura glaciabotilo kaj glaciabotilo

| **jéglé** glaciakvo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** kontraŭhajla raketo

| **jéglé** *surglacia* spektaklo

| **jéglé** <hajón> prua sprono, <hídon> pilierboko

| **jéglé** kontraŭglaciabotilo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** kontraŭglaciabotilo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** hajlo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** glaciabotilo

*jégléhez közeli: *ásv met* periglacia

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** <kisebb> glaciabotilo, <nagyobb> glaciabotilo

*úsó jéglé: glaciabotilo

| **jéglé** *tr* senglaciigi

| **jéglé** *fn rep* senglaciigilo

| **jéglé** glaciabotilo, glaciabotilo

| **jéglé** *ld.* jéglé

| **jéglé** malvarm-akvo

| **jéglé** *hajó* glaciabotilo ŝipo, glaciabotilo

| **jéglé** *geo* serako

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** hajlo

| **jéglé**¹ frostofloro, glaciabotilo

| **jéglé**² *növ* glaciabotilo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** glaciabotilo, glaciabotilo

| **jéglé** *met* hajloŝaŭro, *biz* densa hajlo

| **jéglé** glaciabotilo

| **jéglé** lanŝtrumpeto

| **jéglé** glaciabotilo, glaciabotilo

| **jéglé** *áll* kalazo

| **jéglé** 1. marko, signo

*a béke jegyében: sub la signo de la paco

*a tisztelet külső jegyei: eksteraj signoj de la respekto

*gyári jegy: fabrikmárka

*jegyzetre utaló jegy: *knyv* obelus

2. <falt> makulo

*két jegy van az arcán: du makuloj estas sur lia vizaĝo

3. <vonás> trajto

*domináns jegy: *fil* dominanta, dominanta trajto

*egyetemes jegy: *fil* universalajo

*megkülönböztető jegy: distingilo, diferencigilo, distinga trajto, *fil* specifa diferenco

*nemi jegy: *biol* seksindiko

*személyiségi jegyek: trajtoj de personeco

4. *ld.* bankjegy, írásjegy, számjegy, hangjegy

5. <osztályzat> noto

*jó jegyet kapott matematikából: li ricevis bonan noton en/pri matematiko

*kitűnő jegy: eminenta noto;

6. <jegyesség> fianĉeco

*jegyben járnak: ili estas gefianĉigitaj/interfianĉigitaj/gefianĉoj

*jegyet váltottak: ili gefianĉiĝis, ili gefianĉigis sin

*Péter jegyben jár Erzsébettel: Petro fianĉinigi Elizabeton, Petro kaj Elizabeto gefianĉiĝis

7. *csill* signo

*állatövi jegyek: zodiakaj signoj

*a Mérleg jegyében született: li naskiĝis sub la signo de Pesilo

8. <szolgáltatásra jogosító> bileto, kupono

*a jegy egy előadásra szól: la bileto validas por unu prezentado

*belépti jegy: enirbileto

*ellenőrzőjegy: kontramarko <*pl.* színházban>

*étkezési jegy: manĝbileto

*közellátási jegy: aĉetkuponon

*lekezeli a jegyet: validigi la bilenton

*letéti jegy: deponatesto

*menettérti jegy: ir-revena bileto

*pénztári jegy: kasbileto, kasatesto

*ruhatári jegy: vestgardeja bileto

*színházi jegy: teatra bileto

*vasúti jegy: fevoja bileto

*visszaútra szóló jegy: revenbileto

| **jegyajándék** gefianĉiga donaco

| **jegyautomata** biletaŭtomato

| **jegybank** emisia/monokrea banko

| **jegyellenőr** biletkontrolisto

| **jegyelővétel** antaŭaĉeto de bileto/*j/*

| **jegy** <férfi> fianĉo, <nő> fianĉino

*jegyespár: gefianĉoj

| **jegyez 1.** *tr* noti, enskribi, registri

*jegyzem máris az időpontot: mi jam notas la daton

*jegyzett valamit a füzetébe: li enskribis ion en sia kajero

*jegyzi az előadást: noti la lekcion

*nem jegyezték a munkaóráimat: oni ne registris miajn laborhorojn

2. *tr* *gazd* <aláírásával igazol> subskripcii

*békekölcsönt jegyzett: li subskripciiis pacopruntan

*részvényt jegyez: subskripcii akciojn

*tőkét jegyez: subskripcii kapitalon

3. *tr* <árfolyamot> kvoti

*hogyan jegyzik a forintot?: kiel oni kvotas la forinton?

4. *tr* <céget> havi prokuron

*ki jegyzi a lapot?: kiu havas la prokuron de la gazeto?, kiu estas la prokuristo de la gazeto?

| **jegygyűrű** gefianĉa ringo, geedza ringo

| **jegyiroda** biletagentejo

*színházi jegyiroda: teatra agentejo

| **jegykendő** fianĉiga tuko

| **jegykezelő** biletoisto, konduktoro

| **jegykiadó 1.** *mn* biletvenda

*jegykiadó ablak: biletoĉeto

*jegykiadó automata: biletvenda aŭtomato

2. *fn* biletvendisto

| **jegypénztár** biletejo, biletvendejo

*jegypénztári ablak: biletoĉeto

| **jegyrendszer** *gazd* kuponsistemo

| **jegyszedő** <moziban, színházban> enkonduktistino, lokomontristino

| **jegyszelvény** kupono

| **jegyüzér** biletspekulisto, biletsakristo

| **jegyüzérkedés** biletspekulado, biletsakrado

| **jegyváltás 1.** biletaĉeto

2. gefianĉigo

| **jegyvizsgálat** biletkontrolo

| **jegyvizsgáló** *fn* biletkontrolisto

| **jegyzék 1.** listo, <bejegyzések> registro, <táblázatos kimutató> etato

*előfizetői jegyzék: abonlisto

*jegyzékbe vesz: enlistigi

*jegyzékből kihúz/töröl: forstreki en la listo, ellistigi

*kísérő jegyzék: akompana listo

*mártírok jegyzéke: martirlibro

*minisztériumi tisztviselők jegyzéke: etato de oficistaro de ministerio

*népszámlálási jegyzék: censolisto

*szállítási jegyzék: liverslipo, transportlisto

*szentek jegyzéke: kanono

*születési jegyzék: registro de naskoj

*témák alfabetikus jegyzéke: alfabeta registro de temoj

*tennivalók jegyzéke: listo de farendoj, agendo

*tételes jegyzék: dispartiga/detala listo

*tiltott könyvek jegyzéke: indekso

*vagyonösszeíró jegyzék: censolisto

2. *pol* noto

*diplomáciai jegyzék: diplomatia noto

*jegyzékben rögzíti az elveket: fiksi la principojn en noto

*jegyzéket intéz: adresi/direkti noton

*tiltakozó jegyzék: demarŝo

| **jegyzékbevétele** registrado, enlistigo

| **jegyzékváltás** intersanĝo de notoj

| **jegyzet 1.** noto, <vázlatos ismertető> notico

*az Iliászhoz magyarázó jegyzeteket készít: komentarii Iliadon

*életrajzi jegyzetek a könyv végén: biografiaj noticoj fine de la libro

*emlékezetből jegyzeteket készít: fari notojn elmemore

*jegyzeteket ír a lapszélre: skribi notojn sur la marĝeno

*jegyzeteket készít a könyvből: fari elskribojn el la libro

*jegyzetekkel lát el: prinoti, komentarii

*kritikai jegyzetek: kritikaj notoj

*lapszéli jegyzetek: marĝenaj notoj

*magyarázó jegyzetek: komentario

*politikai jegyzet az újságban: politika komento en la gazeto

*rövid jegyzet: noteto, notico

2. <egyetemi> <egyéni> notoj, notaro, <kiadvány> lekcio

3. *knyv* <magyarázó> glosaro

| **jegyzetblokk** *ld.* jegyzettömb

| **jegyzetfüzet** notlibreto, notkajero, <előjegyzés> agendo

| **jegyzetíró** komentisto, *ir* skoliulo

*jegyzetíróként dolgozik újságunknál: li laboras kiel komentisto ĉe nia ĵurnalo

| **jegyzetkarton** slipo

| **jegyzetkészítő** <glosszaíró> komentariisto

*az Isteni színjáték jegyzetkészítője: komentariisto de la Dia komedio

| **jegyzetpapír** slipo

| **jegyzett** *gazd* kurzohava, kvotata

*tőzsdén jegyzett részvények: akcioj kvotataj en borso

| **jegyzettömb** notbloko

| **jegyzésmód** notacio

*zenei, kémiai jegyzésmód: muzika, kemia notacio

| **jegyző** 1. *ld.* jegyzőkönyvvezető

2. notario

*bíróági jegyző: aktisto

*jegyzői hivatal: notariejo, notaria oficejo

*jegyzőnél letétbe helyez: deponi ĉe notario

3. *tört* skribisto

*a Névtelen jegyző: la Anonima skribisto

| **jegyzőkönyv** protokolo

*a jegyzőkönyvből kitűnik: el la protokolo konstatablas

*az ülés jegyzőkönyve: protokolo de la kunsido

*jegyzőkönyvbe vesz: fiksi/skribi en protokolo

*jegyzőkönyvet vesz fel: fari/skribi protokolon, protokoli

*kármegállapítási jegyzőkönyv: protokolo pri konstato de damaĝo

*kihallgatási jegyzőkönyv: enketprotokolo

| **jegyzőkönyvez** *tr* protokoli, fari/skribi protokolon

*jegyzőkönyvezi a történeteket: protokoli la okazintaĵon

| **jegyzőkönyvvezető** *fn* <alkalmi> protokolanto, <állandó> protokolisto

*bíróági jegyzőkönyvvezető: aktisto

| **jegyzőség** notariejo, notaria oficejo

| **Jehova** *bibl* Eternulo, Jehovo

*Jehova tanúi: atestantoj de Jehovo

| **jehovista** jehovano, jehovisto

| **jehovizmus** jehovismo

| **Jehu** *bibl* Jehu/ol

| **jejunum** *ld.* éhbél

| **Jekatyerinburg** *geo* Jekaterinburgo

| **jel** 1. signo, indico, marko, <bizonyító> atesto, *orv* <bőrfolt> stigmato

*a béke jeléül kezét nyújtott: en signo de paco li etendis la manon

*a jelek után ítélve: se konkludi laŭ la indicoj

*az elpirulás a zavar jele: ruĝiĝo estas indico de embaraso

*bizonyító jel: pruvosigno, indico

*e jelben győzni fogsz: en ĉi tiu signo vi venkos

*ez jó jel: tio estas bona signo

*figyelmeztető jel: avertosigno

*hálája jeléül: ateste de sia danko

*hivatkozási jel: referencilo

*jelét adja szeretetének: doni ateston de sia amo

*kibékülésünk jeleként: signe de nia repaĉĝo

*megtiszteltetés jele: atesto de honorigo, honoraĵo

*múlt idők jelei: signoj de pasintaj tempoj

*világos jeléül annak: kiel klara signo de tio

2. <jelzés> signalo, <gesztus> gesto

*audiális jel: aŭda signalo

*digitális jel: *inf* cifereca signalo

*háromszögelési jel: *geo* signalo

*intő jel: omeno

*jeleket sugároz: elsendi signalojn

*jelekkel érteti meg magát: komprenigi sin per gestoj

*jelt ad: doni signalon, signali

*jelt ad a kezével: gesti per la mano, mangesti, mansignali

*jel-zaj viszony: *fiz* rilatumo de signalo-bruo

*közúti jel: vojsignalo

*visszavert jel: *fiz* eĥo

*vizuális jel: vida signalo

*zavaró jel: *fiz* *vill* bruo

3. *nyt* signo

*a szavak fogalmak jelei: la vortoj estas signoj de ideoj

*jel-tárgy viszony: denotacio

*nyelvi jelek: lingvaj signoj

4. *ld.* életjel

5. <ábra, kép> signo, simbolo, marko

*a hidrogén jele H: simbolo de la hidrogeno estas H

*a kivonás jele: signo de la subtraho

*diakritikus jel: diakritilo, diakrita signo, kromsigno

*emelő jel: *zene* isiga/altiga signo

*érvénytelenítő jel: *inf* nuliga signo

*felsorolási jel: listomarko

*ferde per-jel: oblikva streko, oblikvo

*jelet tesz vmire: marki ion

*kémiai jelek: kemiaj simboloj

*kisebb-jel: *mat* malpliosigno

*leszállító jel: *zene* beiga/malaltiga signo

*matematikai jelek: matematikaj simboloj

*műveleti jelek: operaciaj signoj

*nagyobb-jel: *mat* pliosigno

*negatív műveleti jel: *mat* nega operacisimbolo

*negyedhangot emelő jel: *zene* kvaronduta iso

*negyedhangot leszállító jel: *zene* kvaronduta beo

*nyomdai jelek: tipografiai signoj;

6. <megkülönböztető> marko, distingilo

*jel van a tehén farán: estas marko sur la grupo de la bovino

*jelt varr a zsebkendőjére: ŝi kudras markon sur sia poŝtuko

*megkülönböztető jel: distinga signo, distingilo

7. *nyt* radikal-ferma gramatika morfemo

*a többes szám jele: finaĵo de la pluralo

8. <következménnyel, okkal kapcsolatos> indico, simptomo, manifestiĝo

*a gazdasági visszaesés jelei: simptomoj de la ekonomia regreso

*a láz a betegség jele: febro estas simptomo de malsano

*ez az ellenséges hangulat jele: tio estas manifestiĝo de la malamika etoso

*furcsa viselkedése bűnösségének a jele: lia stranga konduto estas indico de lia kulpeco

*minden jel arra mutat: ĉiuj indicoj montras

*minden jel szerint: laŭ ĉiuj indicoj

| **jeladó** *tech* signalilo

| **jelalak** *knyv* signobildo

| **jelbeszéd** signolingvo, gestolingvo

| **jelel** *ntr* signolingvi, gestolingvi

| **jelelmélet** signoteorio

| **jelmagyarázat** signoklarigo

| **jelrendszer** signosistemo

| **jelsor** signoĉeno, signovico

| **jelen** 1. *mn* nuna, nuntempa, ĉi-tempa, aktuala

*a jelen helyzetben: en la nuna/aktuala situacio

*a jelen vita: la nuna diskuto

*jelen esetben: en ĉi tiu v. en la jena okazo, ĉi-okaze

*jelen pillanatban: en ĉi tiu momento, ĉi-momente

2. mn nyt estanta, prezenca

*jelen idejű: prezenca, as-tempa, de estanta tempo

3. fn nuntempo, nuno, nuna tempo, estanteco

*élj a jelenben: vivu en la nuntempo

*élvezi a jelent: ĝui la nunon

4. fn nyt prezenco, estanta tempo, as-tempo, estanteco

*folyamatos jelen: imperfekta prezenco

*összetett jelen: kompleksa/kunmetita prezenco

5. hsz <itt> jen

*egy tanuló nincs jelen: unu lernanto forestas

*jelen van: ĉeesti, *biz* ĉei

*jelen van az összejövetelen: ĉeesti la kunvenon/en la kunveno

*Kiss Pál! Jelen!: Paŭlo Kiss! Jen mi!

*mindenhol jelen levő: ĉie-esta, ĉiea

*nincs jelen: foresti

| **jelenés 1.** <színházban> apero

*jelenése van: vi havas aperon

2. <látomás> vizio

*jelenései vannak: havi viziojn

*Jelenések könyve: *bibl* Apokalipso

3. aperaĵo

| **jelenet** átv is sceno

*a második felvonás első jelenete: unua sceno de la dua akto

*a mindennapi élet jeleneteit filmezi: filmi scenojn el la ĉiutaga vivo

*megható jelenet: emocia/tuŝanta sceno

*ne csinálj jelenetet: ne faru scenon

*néma jelenet: muta sceno

*tréfás jelenet: *ir* skeĉo

| **jelenkor 1.** nuna tempo/epoko, nuntempo

2. *geo* holoceno

| **jelenleg** aktuale, ĉi-tempo, ĉi-momente, nun, <hangsúlyosan> nune, <egyelőre> portempe

| **jelenlevő 1.** *mn* ĉeestanta, alestanta, *biz* ĉea, <tartósan> asidua

2. *fn* ĉeestanto

| **jelenlét** ĉeesto, apudesto

*a család jelenlétében: en la ĉeesto de la familio

*a metapszichikai jelenségek tudományosan nem magyarázhatók: metapsikaj fenomenoj science ne klarigeblas

*jelenlétével megtisztel bennünket: via ĉeesto honorigas nin

| **jelenség 1.** *fil fiz* fenomeno, -ismo, efiko, aperaĵo

*a jelenség a lényeg megnyilvánulásának külső formája:

fenomeno estas la ekstera formo de la manifestiĝo de la esenco

*kísérő jelenség: epifenomeno, akompana fenomeno

*mágneses jelenség: magnetismo

*hidrotermikus jelenség: *geo* hidrotermismo

*időjárás jelenség: meteo

*komplex/összetett jelenség: kompleksa fenomeno

*természetfeletti jelenségek: supernaturaj fenomenoj

*természeti jelenség: natura fenomeno

2. <tény, esemény> fakto, evento, okazaĵo

*abnormális jelenség: malnormalaĵo

*aggasztanak ezek a jelenségek: ĉi tiuj okazaĵoj zorgigas min

*örvendetes jelenség, hogy sok gyerek születik: estas ĝojiga fakto, ke multaj infanoj naskiĝas

3. <feltűnő személy> fenomeno

*elragadó jelenség: ĉarma fenomeno

| **jelenségtan** *fil* fenomenologio

| **jelent 1.** *tr* <közöl> raporti, <bejelent> anonci, <feljelent> denuci, <tudat> sciigi, komuniki

*alázatosan jelentem: *kat* mi raportas laŭorde

*a vezérkar jelenti: la stabo anoncas/sciigas

*beteget jelent: anonci sin malsana

*jelenti a rossz hírt: raporti la malbonan famon

*jelentette a lopást: li denunciis la ŝtelon

*tudósítónk jelenti: nia korespondanto raportas

2. *tr* <jelez> signifi, indiki, valori, prezenti

*a fehér zászló megadást jelent: la blanka flago indikas kapitulacion

*előnyt jelent: prezenti avantaĝon

*ez egyet jelent a halállal: tio egalvaloras la morton

*ez nem jelent semmit: <nem fontos> tio tute ne gravas

*ha ez nem jelent önnek túl nagy nehézséget: se tio ne prezentas al vi tro grandan maloportunaĵon

*mit jelent ez a zaj?: kion signifas ĉi tiu bruo?

*kivételt jelent: prezenti escepton

*problémát jelent: prezenti problemon

*sokat jelent neki a barátság: la amikeco valoras multe al li

*veszélyt jelent: signifi danĝeron

3. *tr nyt* signifi

*mit jelent ez a szó?: kion signifas ĉi tiu vorto?

| **jelentékeny** *ld.* jelentős

| **jelentéktelen** malgrava, negrava, sensignifa, bagatela

*az én részem jelentéktelen: mia parto estas sensignifa

*jelentéktelen dolog: malgravaĵo

*jelentéktelenné szürkül: paliĝi en sensignifon

*jelentéktelen összeg: bagatela sumo

| **jelentés 1.** raporto, *tud* referaĵo

*bizottsági jelentés: komisiona raporto

*éves jelentés: jarraporto

*jelentés az aktuális politikai helyzetről: referaĵo pri la aktuala politika situacio

*jelentést beterjeszt: prezenti/submeti raporton

*kifelé szánt jelentés: porekstera raporto

*részletes jelentést készít: pretigi detalan raporton

*szakértői jelentés: ekspertizo, raporto de faksportulo

*úti jelentés: vojaĝraporto

*végelszámoló jelentés: finkalkula raporto

2. <fogalmi tartalom> signifo, <vminek az értelme> senco

*a mondat jelentése és értelme különbözhet: la signifo kaj senco de la frazo povas diferenci

*azonos jelentésű: samsignifa

*beleértett v. ki nem fejezett jelentés: implica senco

*denonatív jelentés: denotacia signifo

*egy jelentésű: unusignifa

*ellenkező jelentés: kontraŭsenco

*jelentéssel bíró: sencohava

*kétes jelentésű: ambigua, dubsenca

*konnotatív jelentés: konotacia signifo

*kontextuális jelentés: kunteksta signifo

*lexikális jelentés: leksika signifo

*szinonim jelentés: sinonima signifo

| **jelentés-összetevő** signifero, signifokomponento

| **jelentésárnyalat** kromsignifo, kunsignifo, semantika nuanco

| **jelentésíró** raportinto

| **jelentésmegkülönböztető** sencodistinga

*jelentésmegkülönböztető funkció: sencodistinga funkcio

| **jelentésmező** semantika kampo, signifokampo

| **jelentésstan** *nyt* semantiko, semasiologio

| **jelentéstevő** *fn* raportanto, raportinto

| **jelentget** *ntr pej* stukaĉi, denuncaĉadi

| **jelentgető** *pej* stukaĉo

| **jelentkezés** *ld.* jelentkezik

* csoportos jelentkezés a világkongresszusra: pogrupo aliĝo al la UK

* jelentkezési lap: aliĝilo

* jelentkezést visszaigazol: konfirmi aliĝon

* jelentkezést visszamond: malanonci sin

* lejárt a jelentkezési határidő: la limdato por aliĝo eksvalidiĝis

| **jelentkezik** **1.** <vmire, vminek> proponi sin, prezenti sin, *ntr* prezentiĝi, <bejelenti magát> anonci sin, anonciĝi, <jelöltként> kandidatigi sin, kandidatigi, <beiratkozik> enskribiĝi, *isk* manlevi

* a tolvaj önként jelentkezett a rendőrségen la ŝtelisto propravole prezentis sin ĉe la polico

* ilyen munkákra senki sem jelentkezik: por tiaj laboroj neniu anoncas sin

* két fő jelentkezett az igazgatói posztra: du personoj kandidatigis sin por la direktora posteno

* kihallgatásra jelentkezik a miniszternél: anonci sin por aŭdienco ĉe la ministro

* jelentkezzen a tábornoknál: anoncu vin ĉe la generalo

* jelentkezzünk polgárőrnek: ni kandidatigu nin por civila policisto

* órán sokat jelentkezik: dum la lecionoj li ofte levas la manon

* önkéntesnek jelentkezik: anonci sin por voluntulo

* őrségre jelentkezem: mi anoncas min por gardo

* szobalánynak jelentkezett: ŝi proponis sin kiel ĉambristino

* szólásra jelentkezik: peti parolon

* tanfolyamra jelentkezik: enskribiĝi por kurso

* vizsgára jelentkezik: anonci sin por ekzameno

2. [ntr] (rendezvényre, szervezetbe) aliĝi ***pártba jelentkezik:**

peti aliĝon al partio, voli membriĝi en partio ***sokan**

jelentkeztek a kongresszusra: multaj aliĝis al la kongreso; 3.

[ntr] (jelenség) aperí, manifestiĝi ***válság tünetei**

jelentkeznek: simptomoj de krizo aperas; 4. [ntr] (reagál)

reagi ***a hívott szám nem jelentkezik: la telefonnumero vokita ne reagas}**

jelentős signifa, signifoplena, <fontos> grava,

<figyelemreméltó> konsiderinda, <szignifikáns> signifika

* a király jelentős vagyont harácsolts össze: la reĝo trudakiris konsiderindan havaĵon

* jelentős döntések: signifoplenaj decidoj

* jelentős különbség: signifika diferenco

* jelentős összeg: konsiderinda sumo

* jelentős rendezvény: grava aranĝo

| **jelentőség** signifo, <fontosság> graveco, <statisztika> signifikanco

* jelentőséget tulajdonít vminek: atribui gravecon v. doni signifon al io

* jelentőségre tesz szert: akiri/icevi signifon

* különös jelentősége van: havi apartan signifon

* nincs jelentősége: ne gravas, la afero bagatelas

* veszít a jelentőségéből: perdi el sia graveco

| **jelentőségteljes** mult/e/signifa, signifoplena, sencoriĉa

* jelentőségteljes pillantást vetett rám: li jetis al mi signifoplenan rigardon

* jelentőségteljes szavak: sencoriĉaj vortoj

| **jelerőség** signalintenso, <a frekvencia függvényében> spektro

| **jeles** **1.** eminenta, elstara, <fontos> grava

* ez jeles nap az életemben: ĉi tiu estas grava tago en mia vivo

* jeles költőnk: nia eminenta poeto

* jeles mondás: sentenco

* jeles ünnep: grava festotago

* jeles tanuló: eminenta lenrnanto

2. <osztályzat> bonega

* jeles osztályzatot kapott: li ricevis bonegan noton

| **jeleskedik** *ntr* eminenti, elstari, brili

| **jelez** **1.** <tudat> anonci, sciigi, indiki, <prognosztizál> prognozi

* a hőmérő fagyot jelez: la termometro indikas froston

* ágyúlövés jelezte a király érkezését: kanonpafo anoncis la alvenon de la reĝo

* csillag jelzi a fundamentális szavakat: asterisko indikas la fundamentajn vortojn

* előre jeleztem érkezésemet: mi antaŭanoncis mian alvenon

* fejbólintással jelezd, hogy értesz: per kapjeso sciigu al mi, ke vi komprenas min

2. *tr* <jelle> signali, <mutat> signi, marki, montri

* a piros fény megállást jelez: la ruĝa lumo signalas halton

* a tárgyeset hely felé irányuló mozgást jelez: la akuzativo montras moviĝon al loko

* ez a könyv új korszakot jelez: ĉi tiu libro signalas/markas novan epokon

* jelez a kezével: manosigni

* pontok jelzik az útvonalat: punktoj markas la itineron

* sorompó jelzi a határt: bariero signalas la limon

* zászlóval jelez: *hajó rep* semafori, signali per flago

3. *tr* <megjegyez> rimarki, sciigi

* jelzem, hogy kész vagyok: mi rimarkas, ke mi estas preta

| **jelfogó** *tech* relajso

* átkapcsoló/billenő jelfogó: baskula relajso

* differenciál/különbözeti jelfogó: diferenciala relajso

* jelfogó állomás: relajsostacio

* jelfogó tekerecs: relajsa bobeno

* számláló jelfogó: komputila relajso

| **jelgenerátor** signalgenerilo

| **jelhang** *kat* kontrolvorto

| **jelhordozó** *fn* signalportanto

| **jelige** **1.** kaŝnomo

* a pályázatot jeligés levélben küldi be: li sendas la konkurŝjon en kaŝnoma letero

2. *cím* devizo, *knyv* moto

* a grófi család jeligéje a címeren: devizo de la grafa familio sur la blazono

* az eszperantisták jeligéje: devizo de la esperantistoj

* jelige a könyv elején: moto komence de la libro

| **jeljós** *tört* aŭguristo

| **jelkép** **1.** simbolo, <logó> emblemo, *műv* atributo

* a cég jelképe egy csillag: la emblemo de la firmao estas stelo

* a mérleg a bírói hatalom jelképe: pesilo estas atributo de la juĝpovo

* a rajzon alkalmazott jelképek magyarázata: klarigo de la simboloj en la desegno

* az Eiffel-torony Párizs jelképe: la Eiffel-turo estas la simbolo de Parizo

* az olajág a béke jelképe: la olivarba branĉo estas simbolo de la paco

* önkényuralmi jelképek: simboloj de totalismo

* Szent Péter jelképe egy kulcs: la atributo de Sankta Petro estas ŝlosilo

2. *átv* simbolo

* ő a becsület jelképe: li estas simbolo de la honesteco

| **jelképes** simbola

*jelképesen ábrázol: figuri per simbolo, simboligi

*jelképes összegért: por simbola sumo

*jelképes végrehajtás: simbola ekzekuto

| **jelképez** *tr* simboli

*a pluszjel összeadást jelképez: la plussigno simbolas adicion

| **jelkészlet** signaro

*süketnéma jelkészlet: surdmutula signaro

| **jelkódex** *távk* signalaro, signalkodo

*nemzetközi jelkódex: internacia marista signalkodo

| **jelkő** signoŝtono, <határkő> limŝtono

| **jelkulcs** **1.** kodo

*titkosírás jelkulcsa: kodo de ĉifroskribo

2. *geo* simbolaro

*térkép jelkulcsa: simbolaro en mapo

| **jelleg** karaktero, <arculat> fizionomio, <sajátosság> naturo

*az eszperantonak sajátos jellege van: Esperanto havas specifan fizionomion

*domináns jelleg: dominanta karaktero

*ez a dolog jellegéből következik: tio sekvas el la naturo de la afero

*hasonló jellegű: de simila karaktero, analoga

*helyi jelleg: loka koloro

*különböző jellegű: diverskaraktero, miksspeca

*magán jellegű közlés: komuniko de privata naturo

*más jelleget kölcsönöz vminek: doni alian fizionomion al io

*nemi jelleg: seksa karaktero

*szófaji jelleg: *eo* gramatika karaktero de vorto

*tevékenységünk békés jellege: paca karaktero de nia agado

*visszatükrözi a jellegét: redoni/speguli ĝian karakteron

| **jellegzés** *biol* diagnozo

| **jelleggörbe** diagramo, karakteriza kurbo, karakterizaĵo

| **jellegtelen** senkaraktero, malpropreca, malspecifa

| **jellegzetes** karakteriza, specifa, propreca, de karaktero

*jellegzetes spanyol tánc: hispana danco de karaktero

*jellegzetes vonás: karakteriza trajto

| **jellegzetesség** **1.** <tulajdonság> propreco, specifeco

2. <konkrétum> karakterizaĵo, propaĵo, specifajo

*angol jellegzetesség: anglaĵo

*angol nyelvi jellegzetesség: anglismo

*helyi nyelvi jellegzetesség: lokismo

*nemzetközi jellegzetesség: internaciaĵo

*szláv nyelvi jellegzetesség: slavismo

*zamenhofi nyelvi jellegzetesség: *eo* zamenhofismo

| **jellem** *átv* is karaktero

*erős jelleme van: havi fortan karakteron

*ferde jellemű: miskaraktero

*foltot ejt a jellemén: ĵeti makulon sur lian karakteron

*gyenge jellemű ember: homo de malforta karaktero

*határozott jellem: decida/rezoluta karaktero

*jellembeli tulajdonságok: karakteraj ecoj

*kimutatta igazi jellemét: li elmontris sian veran karakteron

*nagy jellem: li estas granda karaktero

*szilárd jellem: firma karaktero

| **jellemábrázolás** priskribo de karaktero/*j/*, karakterizado

| **jellemes** karakterhava, firmkaraktero

| **jellemez** *tr* karakterizi

*jellemesse a főszereplőt: karakterizu la protagoniston

*jóság jellemezte: boneco lin karakterizis

| **jellemformázás** formado/figurado de karaktero

| **jellemkép** *ld.* jellemrajz}

| **jellemkomédia** karaktero komedio

| **jellemrajz** karakterportreto

| **jellemszerep** karakterrolo

| **jellemszilárdság** karakterfirmeco, firmeco de karaktero

| **jellemszínész** karakteraktoro

| **jellemtan** karakterologio

| **jellemtelen** miskaraktero, senkaraktero

| **jellemvonás** /karakter/trajto, karakterizaĵo

*fő jellemvonása az erőszakra való hajlam: lia ĉefa trajto estas perfortemo

| **jellemezés** karakterizado

*a jellemezés rá is alkalmazható: la karakterizado aplikeblas ankaŭ al li

| **jellemező** **1.** *mn* karakteriza

*jellemező, ahogyan viselkedsz: estas karakterize, kiel vi kondukas

*jellemező vonás: karakteriza trajto, karakterizaĵo

*sajátosan jellemező tulajdonság: specifa eco, proprececo

2. *fn* karakteriz/aĵ/o, karakterizilo

*faji jellemezők: rasaj karakterizaĵoj

*statisztikai jellemezők: statistikaj karakterizoj

| **jelmagyarázat** signoklarigo, klarigo de simboloj

| **jelmez** kostumo, travestio

*jelmezbe bújjik: travestii sin

| **jelmezbál** maskobalo, kostumbalo, maskerado}

| **jelmeztervező** kostumdesegnisto

| **jelmondat** devizo, *knjv* moto

*a gróf kőbe vésette jelmondatát: la grafo ĉizigis en ŝtono sian devizon

*a könyv elején jelmondat olvasható: komence de la libro legeblas moto

| **jelnyelv** gestolingvo, signolingvo, manlingvo

*jelnyelvi tolmács: gestolingva interpretisto

| **jelöl** **1.** *tr* signi, marki

*kövel jelezték a határt: la limo estas markita per ŝtono

*pirossal jelöltem a hibákat: la erarojn mi signis per ruĝo

2. *tr nyt* signi, marki

*az eszperantóban a tárgyesetet jelölik: en Esperanto akuzativo estas markata

3. *tr* <javasol> kandidatigi

*képviselőnek jelöltük: ni kandidatis lin deputito

*önkormányzati képviselőnek van jelölve: li kandidatas por lokregistara deputito

4. *tr* <mutat, jelez> indiki

*a két nulla végét jelöl: du nuloj indikas necesejon

*nyíl jelöli az irányt: sago indikas la direkton

| **jelölés** **1.** signado, markado, <mód> notacio

*helyiértékes jelölés: *mat* pozicia notacio

*vegytani jelölés: kemia notacio

2. <jel> signo, marko

*algebrai jelölések: algebraj signoj

3. <posztra> kandidatigo

*a politikus elfogadta a jelölést: la politikisto akceptis la kandidatigon

| **jelölet** *ld.* jeltárgy

| **jelölő** **1.** *mn ld.* jelöl

*jelölő szervezetek: kandidatigaj organizoj

2. *fn* signilo, markilo, *nyt* signifanto

*jelölő és jelölt viszonya: rilato inter signanto kaj signato

| **jelölőbizottság** kandidatiga komitato

| **jelölőeszköz** signilo, markilo

| **jelölőgép** markomaŝino

| **jelölőkaró** markopaliseto
 | **jelölőkészülék** markilo
 | **jelölőkő** markoŝtono
 | **jelölőlista** kandidatlisto
 *felvesz a jelölőlistára: adopti kiel kandidaton
 | **jelölőnégyzet** *inf* markujo, markobutono
 | **jelölőnyelv** *inf* markolingvo
 *kiterjeszhető hiperszöveges jelölőnyelv: etendebli hiperteksta markolingvo
 | **jelölőtű** *tech* strekilo
 | **jelölővonal** markostreko
 | **jelölt 1.** *ld.* jelöl
 *az elnöki posztra jelöltek: kandidatoj por la prezidanta posteno
 *listás jelölt: listokandidato
 *több jelölt volt egy állásra: kandidatis pluraj personoj por unu posteno
 *választási jelölt: elektokandidato
 2. *fn nyt* signifaĵo, signifato
 | **jelrendszer 1.** signosistemo
 2. *távk inf* kodo
 | **jelsor** signoĉeno, signovico
 | **jelszint** signalnivele
 | **jelszó 1.** *kat inf* pasvorto, signalvorto
 2. *pol* slogano, agitvorto
 *választási jelszó: elektoslogano
 3. *ir* devizo
 4. <betétkönyvben> kaŝnomo
 | **jeltan 1.** <általános> semiotiko, signoscienco
 2. <körtünettan> semiologio
 | **jeltárgy** *nyt* denotaciaĵo
 | **jeltelen** nemarkita, sensigna
 *jeltelen sír: nemarkita tombo
 | **jeltudomány** *ld.* jeltan
 | **jeltovábbító** *fn távk* plusendilo
 | **jeltudomány** *tud* semiotiko, signoscienco
 | **jelvény 1.** insigno, <jelkép> emblemo
 *győzelmi jelvény: trofeo, venkosigno
 *jelvényt gyűjt: kolekti insignojn
 *jelvényt tűzött a mellére: li fiksis insignon sur la brusto
 2. <tisztségre utaló> insigno
 *koronázási jelvények: kronadaj insignoj
 | **jelzálog** hipoteko
 *ingatlant jelzáloggal terhel: hipoteki nemoveblaĵon, ŝarĝi nemoveblaĵon per hipoteko
 *jelzálog alól felold: senhipotekigi, liberigi de hipoteko
 *jelzáloggal biztosít: garantii per hipoteko
 *jelzálogmentes: senhipoteka, kvita de hipoteko
 | **jelzálogadós** hipoteka debitoro/ŝuldanto
 | **jelzálogbank** hipoteka banko
 | **jelzálogbiztosítás** hipoteka garantio
 | **jelzáloghitel** hipoteka kredito
 | **jelzálogkölsön** hipoteka kredito/prunto
 | **jelzálogkötvény** hipoteka obligacio
 | **jelzáloglevél** hipoteka akto
 | **jelzálogmentes** senhipoteka, kvita/libera de hipoteko
 | **jelzálogteher** hipoteka ŝarĝo
 | **jelzés 1.** <jeladás> signalo
 *riasztó jelzés: alarmsignalo
 2. *biol* <inger> stimulo
 *az agyba érkező jelzések: stimuloj al la cerbo

3. <vmit jelző konkrétum> marko, signo, indiko, <emlékeztető> rimarkilo
 *a kék jelzést kövesse: sekvu la bluaĵn signojn
 *állományhatároló jelzés: *inf* apartiga marko
 *az elrabolt hercegnő jelzéseket hagyott a bokrokon: la forrabita princino lasis rimarkilojn sur arbustoj
 *jelzést tesz a könyvbe: li metas rimarkilon en la libron
 *rendfokozati jelzés: rangosigno
 *útbaigazító jelzés: gvidmarko
 4. *ld.* jelzet
 5. <értésítés> avizo, sciigo, informo, indiko
 | **jelzet** indico
 *alfanumerikus jelzet: litera-cifera indico
 *könyvtári jelzet: bibliografia indico
 | **jelzésadó** *fn* signalisto, <eszköz> signalilo
 | **jelző 1.** *mn ld.* jelez
 *a hőmérséklet a betegség fontos jelzője: la temperaturo estas grava indiko de malsano
 2. *fn nyt* epiteto, <határozói alakú> suplemento
 *alanyi jelző: subjekta suplemento
 *állandó/metaforikus jelző: ornama epiteto, tropa epiteto
 *birtokos jelző: genitiva epiteto, suplemento de posedo
 *elkoptatott jelző: kliŝa epiteto
 *előretett/előreálló jelző: antaŭmetita epiteto
 *értelmező: apudmeto, apozicio, klariga epiteto
 *főnévi igenévi jelző: infinitiva epiteto
 *főnévi jelző: substantiva epiteto
 *határozószói jelző: adverba epiteto
 *hátravetett/hátulálló jelző: postmetita epiteto
 *kijelölő jelző: determina epiteto
 *leíró jelző: suplemento de priskribo
 *melléknévi jelző: adjektiva epiteto
 *névmási jelző: pronoma epiteto
 *osztó jelző: suplemento de distribuo
 *részelő jelző: partitiva suplemento
 *számnévi jelző: kvanta epiteto
 *tárgyi jelző: objekta suplemento
 *tárgyragos jelző: akuzativa epiteto
 *tulajdonnévi jelző: nomepiteto
 *viszonyos jelző: prepozitiva epiteto
 *vonatkozó jelző: suplemento de koncernateco
 3. *fn vsút* signalilo
 4. *fn* <jelzőszám> indico
 5. *fn inf* flago, indikilo
 | **jelzőállomás** signalejo, signalstacio
 | **jelzőárbóc** *hajó* signalmasto
 | **jelzőberendezés 1.** <jeladó> signalilo, semaforo
 2. <kijelző> indikilo, indikato
 3. <megjelölő> markilo
 | **jelzőbit** *inf* flago, indikilo
 | **jelzőbója** *hajó* balzo, flosilo
 | **jelzőcövek 1.** *ép* markopaliseto
 2. *geo* celstango
 | **jelzőfény** signallumo
 | **jelzőkaró** markofosto
 | **jelzőkezelő** *fn* signalisto
 | **jelzőkar** *vsút* signalilbrako
 | **jelzőkő** markoŝtono, *tört* cipo
 | **jelzőkürt 1.** signalkorno, *jm* hupo, aŭtokorno
 2. *zene* buglo

| **jelzólámpa** **1.** <rendőrlámpa> trafiklampo, trafiklumo, semaforo
2. *távk* signallampo
3. *tech* kontrollamp/et/o
| **jelzőműszer** *tech* indikato, indikilo
| **jelzőoszlop** **1.** vojfosto, vojkolono
2. *geo* celstango
*jelzőoszloppal kijelöl: celstangi
| **jelzőőr** signalgardisto, signalisto
| **jelzőrakéta** signalraketo
| **jelzőrendszer** **1.** signalaro, sistemo de signaloj
*közúti jelzőrendszer: ŝosea signalaro
2. *biol* stimulsystemo
| **jelzőszám** indico
| **jelzőtábla** **1.** *közl* trafikŝildo, <útjelző> vojŝildo, <irányjelző> direktoŝildo
2. <figyelmeztető> avertoŝildo, <tájékoztató> informtabulo, <kijelző> indika tabulo
| **jelzótárcsa** signaldisko
| **jelzőtorony** signalturo
| **jelzótöltény** signalkartoĉo
| **jelzótűz** signalfajro
| **jelzővonal** markostreko
| **jelzőzászló** signalflogo
| **Jemen** *geo pol* Jemeno <YE>
| **jemeni** **1.** *fn* jemenano
2. *mn* jemena
| **jen** eno <pénzmem>
| **jenesztér** *növ* spartio
| **jenis** **1.** *fn* jeniŝo <cigány népcsoport tagja>
2. *mn* jeniŝa
| **jenki** *pej* jankio
| **Jenő** Eügeno
*Savoyai Jenő: *tört* Eügeno de Savojo
| **Jenyiszej** *geo* Jenisejo
*Jenyiszej-öböl: Jeniseja Golfo
| **jérce** junkokino, <hízlalt> pulardo
| **Jeremiás** **1.** *bibl* Jeremia, Jeremio
*Jeremiás siralmi: Plorkanto de Jeremia
2. Jeremio <utónév>
| **Jereván** *geo* Erevano
| **Jerikó** *geo* Jeriĥo
| **jerikórózsa** *növ* anastatiko, jeriĥorozo
| **jerke** junŝafino
| **Jeroboám** *bibl* Jerobeam/o/
| **Jeromos** Hieronimo, Ĵeromo <utónév>
*Szent Jeromos újrafordította a Bibliát: Sankta Hieronimo retradukis la Biblion
| **jersey** *ld.* dzsörzé
| **Jersey** *geo pol* Ĵerzejo

*New Jersey: *geo pol* Nov-Ĵerzejo <US>
| **Jeruzsálem** *geo vall* Jerusalemo
| **jesiba** *ld.* jesiva
| **jesít** *tr nyt* palataligi, moligi per j
| **jesiva** *vall isk* jeŝivo
| **Jeszó** *tört geo* Jezo <Hokkaidó>
| **jet** *ld.* gagát
| **jeti** jetio
| **jet stream** *ld.* futóáramlás
| **Jezábel** *bibl* Izebel/o/
| **Jézus** *bibl* Jesuo

*dicsértessék a Jézus Krisztus: laŭdata estu Jesuo Kristo
*Jézus bemutatása a templomban: prezentado de Jesuo en la sinagogo
*Jézus feltámasztotta Lázárt: Jesuo revivigis Lazaron
*Jézus Krisztus: Jesuo Kristo, Jesu-Kristo
*Jézus, Sirák fia: Jesuo, filo de Siráĥ
*Jézus Társasága: Societo de Jesuo <jezsuiták>
*Názáreti Jézus: Jesuo el Nazareto
*Úr Jézus Krisztus: Sinjoro Jesu-Kristo
| **Jézuska** Jesueto
| **jezsámen** *növ* filadelfo
*jezsámenfélék: filadelfacoj
| **jezsuita** **1.** *kr* jezuito <szereztes>
*jezsuita generális: ĝenerala estro de jezuitoj
*jezsuita missziós telep: jezsuita misiejo
*jezsuita rendház: jezsuita monaĥejo, jezuitejo
*jezsuita rendtartomány: jezsuita provinco
2. *átv pej* jezuito
| **jezsuitizmus** *pej* jezuitismo
| **ji** *fn* jio
2. *mn nyt* jia <ii>
| **Jiangxi** *geo pol* Ĝjangŝio <CN>
| **Jibleám** *bibl geo* Bileam/o/
| **jiddis** **1.** *fn nyt* jido, judgermana lingvo <yid>
2. *mn* jida, judgermana
| **Jilin** *geo pol* Ĝilino <város és tartomány> <CN>
| **Jimena** *ir* Ĥimeno
*Jimena El Cid felesége volt: Ĥimeno estis la edzino de la Cido
| **jin** *fil* jino
| **Jinan** *geo* Ĝinano
| **jingle** *ld.* reklámmuzika, szignál
| **Jismáel** *ld.* Izmael
| **jó** **1.** bona, <érvényes> valida, <alkalmas> taŭga, konvena
*ami mindenre jó, az semmire sem jó: *közm* kio servas por ĉio, taŭgas por nenio^Z
*ha jónak látod: se vi trovas tion bona
*jó film: bona filmo
*jó füle van: havi bonan oreilon
*jó lesz törölörongynak: ĝi taŭgos por viŝtuko
*jó még ez a jegy?: ĉu ankoraŭ estas valida ĉi tiu bileto?
*jó napot!: bonan tagon!
*jó termés: bona rikolto
*ma nem jó nekem: hodiaŭ estas ne konvene al mi
*mire jó ez?: por kio tio servas?
*semmire sem jó: taŭga por nenio
*tök jó: superbona, pinte bona, *biz* mojosa
2. <kellemes, tetszetős> bona, agrabla
*itt se jó, ott se jó, sehöl se jó: *közm* tie ĉi malbone, tie nebone^Z
*jó hír: bona famo
*jó illatú: bonodora, ĝuodora, agrable odoranta
*jó itt élni: estas bone vivi ĉi tie
*jó társaság: agrabla societo
*mindenhol jó, de legjobb otthon: *közm* ĉie estas varme, sed hejme plej ĉarme^Z v. ĉie agrable, hejme plej afable
*minden jó, ha vége jó: *közm* fino bona, ĉio bona^Z
3. <erkölcsileg> bona
*áldott jó: beninde bona
*egy millió forintig jó vagy nálam: ĝis unu miliono da forintoj vi havas krediton ĉe mi
*jó érzésű emberek: bonvolemaj homoj
*jó szándékú ember: homo de bona volo

*jót tesz: fari bonon, bonfari
 *jó útra tér: reiri al la ĝusta vojo
 *jó útra térít: konverti al bono
 *olyan jó, mint egy falat kenyér: esti bona kiel pano mola
4. <ézelmiileg> bona
 *jó vagy nálam: vi plaĉas al mi, *biz* bone vi sidas ĉe mi
 *jó szomszéd: bona najbaro
 *olyan jó vagy hozzám!: vi estas tiel bona al mi!
5. <társadalmilag> bona
 *jó a sakkban: esti bona en ŝakludo
 *jó családból származik: deveni el bona familio
 *jó modor: bonaj manieroj
 *legyen olyan jó!: estu tiel bona!, bonvolu!
6. *isk* bona
 *jó osztályzat: bona noto
7. <jókora> sufiĉe, sate, sat-, bona, konsiderinda
 *jó adag pacal: bona porcio da tripo
 *jó darabig együtt megyünk: sufiĉe longe ni kune iros
 *jó darabig nem látjuk egymást: sufiĉe longe ni ne vidos unu la alian
 *jó kis összeg: konsiderinda sumo, bela sumeto
 *jó nagy ház: sufiĉe granda domo
 *jó negyvenes: li estas jam sufiĉe en siaj kvardekaj jaroj
 *jó pénzért mindenre képes: por sufiĉa mono li pretas por ĉio
 *jó pénzt vág sebre: enkasigi/enpoŝigi belan sumon
 *jó sokáig: sufiĉe longe
 *jót aludtam: mi dormis sate, mi satdormis
8. <ráhagyás> bone, en ordo
 *hát jó!: nu, bone!
 *jó, nem bánom: bone, mi ne kontraŭas
9. *fn* <erkölcsileg> bono
 *jót cselekszik: fari bonon
10. *fn* <jóember> bonulo, amiko
 *mondja, jóember: diru, amiko v. diru, bonulo
 *népünk legjobbjai: elstaruloj de nia popolo
 *ő jó a legjobbak között: li estas bona inter la plejbonuloj
11. *fn* <dolog> bono, bonaĵo, bona rilato
 *a jóból is megárt a sok: *közm* por ĉiu plezuro devas esti mezuro^Z
 v. ĉio supermezura estas terura^Z v. troa festeno estas veneno^Z v.
 de superfluo malboniĝas la ĝuo^Z v. se kaliko tro pleniĝas, la vino
 elverŝiĝas^Z v. tro multe da salo malbonigas la manĝon^Z
 *a jóból soha nem elég: *közm* tro da bono ne turmentas^Z, de pli da
 suko ne malboniĝas la kuko^Z
 *a jót hamar meg lehet szokni: *közm* bono posedata ne estas
 ŝatata^Z
 *a létező legnagyobb jó: la ekzistanta plej granda bono
 *anyagi javak: materialaj havaĵoj/valoraĵoj
 *az időjárás semmi jót nem ígér: la vetero aŭguras nenion bonan
 *jóban, rosszban jó barát: amiko en ĝojo kaj malĝojo^Z, amiko en
 ĝojo kaj ploro
 *jóban vagyunk: ni bone interrilatas, ni estas en bona kontakto
 *jónak jobb az ellensége: *közm* plibono estas malamiko de bono^Z
 *jót s jól!: bonon kaj bone!
 *ki mással jót téssen, magának teszi: *közm* bono farita ne estas
 perdita^Z
 *még hátravan a java: la parto plej vasta venos la lasta^Z
 *minden jó, ha vége jó: *közm* fino bona – ĉio bona^Z
 *minden jót kívánok: mi deziras ĉion bonan
 *minden jóval elhalmoz: superŝuti per ĉio bona
 *minden rosszban van valami jó: en ĉiu malbono estas iom da
 bono^Z

*nem sok jót jósol: aŭguri nenion bonan
 *nem tesz jót az egészségének: tio ne utilas por lia sano
 *végén jön a java: bona vino al la fino^Z
12. *fn isk* bona noto
13. *fn* <gúnyosan> kompetenta persono
 *jótól kérded: vi demandas la plej kompetentan
| Joáb *bibl* Joab/o/
| Joachim Joakimo <utónév>
| jóakarát bona volo, bonvolo
 *a legjobb jóakarattal sem tudom: malgraŭ la plej bona volo mi
 ne povas
 *mindig a jóakarát vezérelte: li estis estrata/gvidata ĉiam de bona
 volo
| jóakarátú bonvola, bonintenca, <jó természetű> bonvolema
 *jóakarátú emberek: bonvolemaj homoj
 *jóakarátú tanács: bonvola konsilo
| jóakaró 1. mn bonvola
2. fn bonvolulo, bonfarulo
 *aláírás – egy jóakarója: subszkribo – iu via bonvolulo
 *jóakaróból nincs hiány: bonvoluloj ne mankas
| Joannész *ld.* János
 *Joannész Khrüszosztomosz: *ld.* Aranyszájú János
| Joás *bibl* Jehoaŝo
| Jób 1. bibl Ijob/o/
2. Ijubo <utónév>
| jóbarát amiko
 *atyai jóbarát: mentoro
 *egy jóbarátom kért meg: iu amiko petis min
 *testi-lelki jóbarát: amiko en ĝojo kaj malĝojo^Z, amiko en ĝojo
 kaj ploro
| jobb¹ 1. mn dekstra
 *a folyó jobb oldala: dekstra bordo de la rivero
 *jobb felé megy: iri dekstren
 *jobb felől jön: veni de dekstre
 *jobb felől fekszik: kuŝi dekstre
 *jobb irányú: *ált tech* dekstruma
 *jobbra át!: fronto dekstren!
 *jobbra nézz!: kapo dekstren!
 *jobbra tarts!: dekstreniĝu!
 *jobbra tekeredő: *biol* dekstruma, dekstrenvolviĝa
 *jobbra terül el a város: dekstre etendiĝas la urbo
 *jobbról jövő forgalom: dedekstra trafiko
2. fn <kéz> dekstra mano, <láb> dekstra piedo
 *jobbal kapura lő: per la dekstra piedo li kikas al la golejo
 *jobbát nyújtja: etendi la dekstran manon
 *ne tudja a bal kéz, mit csinál a jobb kéz: *közm* mano dekstra ne
 sciu, kion faras la maldekstra^Z
3. fn <oldal> dekstro, dekstra flanko, *hajó* tribordo
 *a jobbán ül: sidi ĉe lia dekstro/dekstra flanko, sidi dekstre de li
 *jobb kéz felőli: dedekstra
 *hajó jobb felől: ŝipo triborde
| jobb² mn pli bona
 *annál jobb: des pli bona
 *egy hajszállal jobb: per hareto pli bona
 *jobb a kevés magamé, mint a sok másé: *közm* pli valoras propra
 ĉemizo ol fremda plena valizo^Z
 *jobbá tesz: plibonigi
 *jobb híján: manke de /io/ pli bona
 *ki jobbra sóvárog, a szükségést is elveszti: *közm* kiu avidas pli
 bonan, perdas plej bezonan^Z

*minél jobban ismerem, annál jobban kedvelem: ju pli mi konas lin, des pli mi ŝatas lin

*sokkal jobban: multe pli

| **jobbacska** iom pli bona, pli boneta

| **jobbágy** servutulo

*egyetelkes jobbágy: unutenura servutulo, unubiena tenurano

*jobbágyi állapot/státusz: servuteco

*telkes jobbány: tenurano

| **jobbágymunka** servuto

| **jobbágyrendszer** servuta reĝimo/sistemo

| **jobbágyság 1.** <állapot> servuteco

*eltörli a jobbágyságot: aboli la servutecon

2. <jobbágyok> servutularo

| **jobbágytelek** tenuro

| **jobbára** plejparte, plie, prefere, plej ofte, ĉefe, precipe

| **jobbfedezet** *sp* dekstra halfo/mezulo

| **jobbít** *tr* plibonigi, <erkölcsileg> edifi

| **jobbkeze** ĉiofaranto, faktoto

*ő volt a cég jobbkeze: li estis la ĉiofaranto de la firmao

| **jobbkezes 1.** dekstramana, *tech* dekstruma

*jobbkezes rendszer: dekstruma sistemo

2. *fn* dekstrulo, dekstramanulo

| **jobbkez-szabály** regulo de dekstra pasrajto v. dekstra mano

| **jobbkor** bona momento

*jobbkor is jöhetne: li povus elekti pli bonan momenton

*soha jobbkor: en la plej bona momento, kvazaŭ vokite

| **jobbközép 1.** <széksor> dekstra mezo

2. *pol* dekstra centro

| **jobblábas** dekstrapieda

*jobblábas cipő: dekstrapieda ŝuo

*jobblábas játékos: dekstrapieda ludisto

*jobblábas lövés: ŝoto per la dekstra piedo

| **jobbmenet** dekstruma helico

| **jobbmenetes** *tech* dekstruma

*jobbmenetes csavar: dekstruma ŝraŭbo

| **jobboldal 1.** *pol* dekstro

*a radikális jobboldal: la radikala dekstro

2. *kat* dekstra alo

| **jobboldali 1.** *mn pol* dekstra, <fehér> blanka

*jobboldali elhajlás: dekstra dekliniĝo

*jobboldali párt: dekstra partio

*jobboldali politika: dekstra politiko

*jobboldali tábor: dekstrularo

2. *fn pol* dekstrulo

| **jobboldaliság** *pol* dekstrismo

| **jobboldalt** dekstre, en la dekstra flanko, dekstraflanke, *hajó* triborde

| **jobbos 1.** <jobbkezes> dekstramana, <jobblábas> dekstrapieda

2. *tech* dekstruma

*jobbos csavarmenet: dekstruma helico

*jobbos zár: dekstruma seruro

3. *pol* dekstrema

*jobbos tendenciájú lap: gazeto kun dekstrema tendenco

| **jobbösszekötő** *sp* mezdekstra avanulo/sturmanto

| **jobbsodrású** *mat* dekstruma

| **jobbszárny** dekstra alo, dekstro

*a párt jobbszárnya: dekstra alo de la partio

*a sereg jobbszárnya: dekstra alo de la armeo

| **jobbszélső** *sp* dekstra avanulo/sturmanto

| **jobbulás 1.** *ált* pliboniĝo

2. *orv* resaniĝo, pliboniĝo, konvalesko, bonfartiĝo

*mielőbbi jobbuást kívánok: mi deziras plej baldaŭan resaniĝon

| **jócskán** ne malmulte, sufiĉe multe

| **jod** jod <héber i v. j betű>

| **jód** *kém* jodo <I>

*jóddal kezel: jodi

| **jodát** *kém* jodato

| **jodid** *kém* jodido

| **jodilgyök** *kém* jodilo

*jodil-szulfát: jodila sulfato

| **jódkivonat** joda tinkturo

| **jódlámpa** joda lampo

| **jódlí** *zene* jodlo, tirolkanto

| **jódlizik** *ntr zene* jodli

| **jodoform** *gysz* jodoformo

| **jodometria** *kém* jodometrio

| **jódoz** *tr kém* jodi

| **jodóz** *kém* jodozo

| **jódsav** *kém* jodata acido

| **Joel** *bibl* Joel/o/

| **jóézésű** bonkora, bonvolema, komprenema

| **jófajta 1.** fajna, delikata, bonkvalita, bonspeca, de bona speco

*jófajta bor: bonkvalita vino

2. *pej* dubmora

*jófajta nő: dubmora virino

| **jóformán** preskaŭ, apenaŭ, por tiel diri

*jóformán semmit sem eszik: apenaŭ ion li manĝas

*jóformán semmi sem maradt nekünk: preskaŭ nenio restis al ni

| **jog 1.** juro

*alkalmazott jog: aplikata juro

*államigazgatási jog: ŝtadadministracia juro

*anyagi jog: materia juro

*belső/hazai jog: interna juro

*bíráskodási/ítélkezési/igazságszolgáltatási jog: jurisdikcio, juĝopovo

*egyházi jog: eklezia juro

*feudális/hűbéri jog: feŭda juro

*házassági jog: edzeca juro

*jogot tanul: studi juron

*jog szerinti: laŭjura

*kereskedelmi jog: komerca juro

*kötelmi jog: obligacia juro, juro pri kontraktoj

*közigazgatási jog: administracia juro

*közösségi jog: komunuma juro

*nemzetközi jog: internacia juro

*oltalmi jog: patentjuro

*örökösödési jog: hereda juro, <képesség> heredeco

*pozitív/tételes jog: pozitiva juro

*római jog: romia juro

*szabadalmi jog: patentjuro

*szubjektív jog: subjektiva juro

*társasági jog: kompania juro

*végrehajtási jog: ekzekucia juro

2. <jogosultság> rajto

*alapvető emberi jogok bazaj/fundamentaj homaj rajtoj

*alkotmányos jog: konstitucia rajto

*állampolgári jogok: civitanaj rajtoj

*átruházza a jogait: cedi siajn rajtojn

*az élethez való jog: vivorajto

*azonos jogú: samrajta

*beleszólási/együttdöntési jog: kundecida rajto

*birtoklási/rendelkezési jog: posedrajto

- *döntési jog: decidrajto
- *egyedüli rendelkezési jog: monopolo
- *egyenlő jogú: egalrajta
- *él a jogaival: uzi siajn rajtojn
- *elsőbbségi jog: prioritata rajto
- *elsőként szavazás joga: prerogativo
- *elsőszülöttségi jog: majorato
- *elővásárlási jog: opcio pri aĉeto
- *emberi jogok nyilatkozata: deklaro pri homaj rajtoj
- *fegyvertartási jog: rajto de armilposedo
- *felszólamlási jog: protestrajto, reklamacia rajto
- *fenntartja magának a jogot: rezervi al si la rajton
- *fordítási jog: tradukrajto
- *gyülekezési jog: rajto pri kunveno
- *használatbavételi jog: rajto de uzopreno
- *használati jog: uzrajto
- *haszonélvezeti jog: rajto de fruktuzo
- *hozzáférési jog: *inf* atingorajto
- *jogában áll: havi rajton, rajti
- *jogaiba lép: alpreni ies rajtojn
- *jogaiba visszahelyez: remeti en liajn rajtojn
- *jogainak fenntartásával: kun rezervo de siaj rajtoj
- *jogaitól megfoszt: senrajtigi
- *joggal kifogásol: rajte kritiki/riproĉi
- *jog nélküli: senrajta
- *jogokat élvez: ĝui rajtojn
- *jogokat felfüggeszt: suspendi rajtojn
- *jogokat szűkít: malvastigi rajtojn
- *jogok és kötelezettségek: rajtoj kaj devoj
- *jogot érvényesít: validigi rajton
- *jogot felad: forcedi/rezigni rajton
- *jogot fenntart: rezervi rajton
- *jogot formál vmire: arogi al si rajton pri/je io
- *jogot gyakorol: praktiki/uzi rajton
- *jogot sért: lezi/malrespekti/malobservi rajton
- *jogot szerez akiri rajton
- *jogot tiszteletben tart: observi/respekti rajton
- *képviselési jog: <kereskedelmi> agenturo
- *kereseti jog: plendorajto, rajto de rikvesto
- *kiadási/sokszorosítási jog: kopirajto, eldonrajto
- *kizárólagos joga van vmire: havi ekskluzivan rajton v. monopolon je io
- *lábbal tiporja az emberi jogokat: treti la homajn rajtojn
- *mentelmi jogot felfüggeszt: suspendi imunecon
- *milyen jogon?: laŭ kiu rajto?
- *minden jog fenntarva: ĉiuj rajtoj /estas/ rezervitaj
- *munkához való jog: rajto je laboro
- *nem létező címen követelnek maguknak jogokat: sub fikcia titolo ili postulas al si rajtojn
- *nyelvhasználati jog: rajto de lingvouzo
- *nyelvi jogok: lingvaj rajtoj
- *önkormányzati jogok: lokregistaraj/municipaj rajtoj
- *önrendelkezési jog: memdecidrajto, rajto al memdispono/memdeterminado
- *prétori jog: pretora juro
- *sugárzási jog: elsendrajtigo
- *szabad rendelkezési jog: diskrecia povo
- *szavazati jog: balotrajto, voĉdonrajto
- *személyi jogok: personaj rajtoj
- *szerzői jog: aŭtorrajto
- *szociális jogok: socialaj rajtoj

- *szuverén jog: suverena rajto
- *tanácskozási jog: konsultiĝa rajto
- *teljes joggal: plenrajte, plenprave
- *területenkívüliségi jogok: rajtoj de eksterteritorieco
- *ugyanolyan joggal: samrajte, samprave
- *válaszadási jog: respondrajto

3. <jogtudomány> jurisprudenco, jurscienco

| **jóga** jogo

| **jogakadémia** jurakademio

| **jogalany** jursubjekto

| **jogalap** jura bazo/fundamento

| **jogalap-nélküliség** senrajteco

| **jogalkalmazás** jurapliko

| **jogalkotás** leĝofarado, leĝdonado

| **jogalkotó** leĝdonanto

| **jogállam** jura ŝtato

| **jogállapot** jurŝtato

| **jogállás** statuso, jura ŝtato

| **jógamester** jogomajstro

| **jogar** scepro, regbastono

| **jogász** juristo

- *képesített jogász: jura licenciulo
- *végzett jogász: diplomita juristo

| **jógázik** praktiki jogon, *ntr* jogumi

| **jogbitorlás** uzurp/ad/o

| **jogbiztonság** jursekureco

| **jogbölcselet** jurteorio, jurfilozofio

| **jogcím 1.** jura bazo, rajt/ig/o

- *jogcím nélküli birtokos: senrajta posedanto

2. *átv* bazo, kaŭzo, kialo, motivo, klarigo, rajto, <ürügy> preteksto

- *csak jogcímekeket keres: li nur serĉas pretekstojn
- *ez nem jogcím arra: tio ne estas kaŭzo por tio
- *milyen jogcímen követelsz tőlem pénzt?: sur kiu bazo vi postulas de mi monon?

| **jogcselekmény** jura akto, jurago

| **jogdíj** honorario, <százalékos> tantiemo

- *szabadalmi jogdíj: patenta honorario
- *szerzői jogdíj: aŭtora honorario

| **jogegyenlőség** jura egaleco

| **jogellenes** kontraŭjura

| **jogelmélet** jurteorio

| **jogelőd** laŭjura antaŭulo

| **jogelv** jurprincipo

| **jogelvonás** forprenado de rajtoj

| **jogerő** leĝa forto, leĝoforto

- *jogerőre emelkedik: fariĝi leĝoforta

| **jogerős** leĝoforta

- *jogerős ítélet: leĝoforta verdikto

| **jogértelmezés** jurinterpretado, jurpercepto

| **jogérvényes** jurvalida, jure valida

| **jogérvényesítés** jurvalidigo

| **jogeset** jura kazo

| **jogfeladás** rezigno pri rajto/j/

| **jogfenntartás** rezervo de rajto/j/

| **jogfilozófia** jurfilozofio

| **jogfolytonosság 1.** jurkontinueco

2. <viszonyé> kontinueco de jura rilato

| **jogforrás** jurfonto

| **jogfosztás** senrajtigo

| **jogfosztott** senrajtigita

| **jogfosztottság** senrajteco
| **joggyakorlat** jurpraktiko
*bírói joggyakorlat: juĝista jurpraktiko
| **joggyakornok** jurpraktikanto
| **joghalál** ekzekuto pro juĝeraro
| **joghallgató** jurstudento
| **joghatály** jurefiko
| **joghatályos** jurefika
| **joghatározat** juĝdecido
| **joghatóság** jurisdikcio, juĝpovo
| **joghátrány** jura malavantaĝo/malutilo, *ritk* prejudicio
| **joghelyzet** jura situacio
| **joghurt** jogurto, jahurto
| **jogi** jura
*jogi norma: jura normo
*jogi praxis: jura praktiko
| **jógi** jogano
| **jogigény** pretendo
| **jogismeret** juraj konoj, jurisprudenco
| **jogképes** jurkapabla
| **jogképesség** jurkapablo
*jogképesség hiánya: manko de jurkapablo, jurnekapablo
| **jogkonform** jurkonforma, laŭjura
| **jogkorlátozás** limigo de rajto/j/
| **jogkör** jura povo, rajtigo, rajtosfero, <illetékesség>
kompetent/*ec/o*, <hatáskör> agosfero
*ítélkezési jogkör: jurisdikcio, juĝopovo, juĝorajto,
juĝkompetenteco
*jogkört túllép: transpasi kompetenton, misuzi rajtigon
| **jogmegvonás** senrajtigo
| **jogorvoslat** jura riparo
| **jogos** justa, /laŭ/rajta, <igazolt> legitima, <törvényes> /laŭ/leĝa
*jogos követelés: rajta postulo
*jogos harag fogott el: min trafis justa kolero
*jogosan és törvényesen jár el: procedi rajte kaj leĝe
*jogos itt-tartózkodás: legitima restado
*jogos önvédelem: justa memdefendo
*jogos tulajdonos: laŭleĝa posedanto
*megérdemelte a jogos büntetést: li meritis la justan punon
2. <megalapozott> jure bazita/motivita
*jogos vád: jure motivita akuzo
| **jogosít** *tr* rajtigi
*a jegy belépésre nem jogosít: la bileto ne rajtigas por eniro
| **jogosítvány** rajtig/il/o, permeso, licenco
*vezetői jogosítvány: stirlicenco, stirpermeso, kondukpermeso
| **jogosság** rajteco, rajtigiteco, leĝeco, praveco
*a kérdés jogossága: praveco de la demando
*senki sem vonja kétségbe az eljárás jogosságát: neniu pridubas
la leĝecon procedi
| **jogosulatlan** nerajta
*lőfegyver jogosulatlan használata: nerajta uzo de pafilo
| **jogosult** -rajta, rajtigita, *ntr* rajti
*jogosult a széf kinyitására: li rajtas malfermi la ŝtalŝrankon
*jogosult volt kártérítésre: li rajtis ricevi kompenson
*ön jogosult a posta átvételére?: ĉu vi estas rajtigita transpreni la
poŝtaĵon?
*szavazásra jogosult: voĉdonrajta
| **jogosultság** rajteco
*a döntés jogosultsága: rajteco de la decido
*átengedett jogosultság: cedaĵo
*hűbéri jogosultság: feŭdrajteco

*választói jogosultság: elektorajteco
| **jogörökös** rajtoheredanto
*szerzői jog örököse: heredanto de aŭtorrajto
| **jogrend** jura ordo
*hazai jogrend: interna jura ordo
| **jogrendszer** jursistemo
| **jogsegély** jurasisto, jurhelpo
| **jogsérelem** rajtolezo, malobservo/malrespekto de rajto,
kontraŭrajtaĵo
| **jogsértés** jurlezo, jurofendo, jurrompo, kontraŭjuraĵo,
malobservo/malrespekto de juro
| **jogsértő** jurleza
*jogsértő magatartás: jurleza konduto
| **jogszabály** jurnormo
| **jogszabálygyűjtemény** kodo
| **jogszerű** laŭjura, jurkonforma, legitima
| **jogszerzés** akiro de rajto/j/
| **jogszigorló** finekzamenato pri juro
| **jogszokás** jura kutimo
| **jogszolgáltatás** justico
| **jogtalan 1.** senrajta, nerajta
*jogtalan behatolás: senrajta entrudiĝo/penetro
2. <törvényellenes> kontraŭjura, nelegitima, neleĝa, kontraŭleĝa,
misuza
*jogtalan adóztatás: neleĝa pagigo de imposto
*jogtalan eljárás: kontraŭjura procedo
3. <alapos ok nélküli> nejusta, maljusta, senmotiva, nemotivita
*visszautasítja a jogtalan bírálatokat: refuti la maljustajn kritikojn
| **jogtalanság 1.** <jogfosztottság> senrajteco
2. <jogosulatlanság> nerajteco, maljusteco
3. <jogtalan dolog> maljustaĵo, kontraŭjuraĵo
*jogtalanságot követ el: fari maljustaĵon
| **jogtanácsos** jura konsilisto, juristo
| **jogtárgy** jurvaloraĵo
| **jogtiprás** violento de rajto
| **jogtörténet** jurhistorio
| **jogtudomány** jurisprudenco, juroscienco
| **jogtudós** jursciencisto, jurscienculo
*mohamedán jogtudós: ulemo
| **jogtulajdonos** rajtoposedanto
| **jogurtleves** jogurtsupo
| **jogutód** jura posteulo, heredanto de rajto/j/, <hivatalé, rangé>
sukcedanto
| **jogutódlás** heredado de rajto/j/, <hivatalé, rangé> sukcedo
| **jogügy** jura afero, juraĵo
| **jogügyi** jura, prijura
| **jogügylet** jura akto
| **jogvédelem** jura protekto, jurprotektado
| **jogvesztés** perdo de rajto/j/
| **jogviszony** jura rilato
| **jogvita** jura disputo, <ítélkezési> juĝa disputo, proceso
| **jóhangzás** belsoneco, eŭfonio
| **jóhangzású** belsona, eŭfonia
| **Johanna** Johanino
*Johanna, az orléans-i szűz: Johanino, la virgulino de Orleano
*Nápolyi Johanna: Johanino de Napolo
| **Johannesburg** *geo* Johannesburgo
| **johannita** *kr tört* johanano
*Johannita Rend: Johanana Ordeno
| **johimbe** *növ* johimbo
| **johimbin** *kém* johimbino

| **jóhiszemű** bonafida, fidema, bonkredema, nesuspektema
*jóhiszeműen jár el: procedi bonafide
| **jóhiszeműség** bonfido, bonafideco, fidemo, bonkredemo
| **Johnston** *geo* Jonstono <sziget>
*Johnston-atoll: Jonston-atolo
| **jóindulat** bonvolo, bonkoreco, <hajlam> bonvolemo, favoro, korfavoro, favorkoreco, <megértés> komprenemo
*jóindulat hiánya: malfavoro, manko de bonvolo/komprenemo
*jóindulatra talál nála: trovi favoron ĉe li
*jóindulattal van vki iránt: korfavori iun/al iu
*megnyeri jóindulatát: akiri ies favoron
*szavaiból jóindulat érződött: el liaj vortoj sentiĝis bonvolo
| **jóindulatú 1.** bonvola, bonvolema, favorkora, bonintenca
*jóindulatú figyelmeztetés: bonintenca averta
2. *orv* benigna
*jóindulatú daganat: benigna tumoro
*jóindulatú kóreset: benigna kazo
| **joint venture** *ld.* vegyesvállalat
| **jóisten** bona Dio
| **jóízű 1.** bongusta
2. *átv* elkora, ĝissata
*jóízűen alszik: dormi memkontente
*jóízűen eszik: manĝi kun bona apetito
*jóízű nevetés: elkora rido
*jóízűt alszik: dormi ĝissate/ripozige
| **Jójada** *ld.* Jójádá
| **Jójádá** *bibl* Jehojada, Jehojado
| **jojó** jojo
| **jokan** *gaszt* jokano
| **jókedv** bonhumoro
*derús jókedv: serena/suna humoro
*fergeteges jókedv: ŝprucanta bonhumoro
*jókedvre derít: gajigi, bonhumorigi
| **jókedvű** bonhumora, gaja
*jókedvű ember: gajulo, bonhumorulo
| **jóképű** belvizaĝa, belaspekta, plačaspekta
*jóképű férfi: belvizaĝa viro
*jóképű ház: plačaspekta domo
| **jókívánság** bondeziro, gratulo
*fogadja jókívánságaimat: akceptu miajn bondezirojn
| **Jokohama** *geo* Jokohamo
| **jókor** ĝustatempe
*épp jókor jössz: vi venas kvazaŭ vokita kaj petita^Z, vi venas en bona horo
*épp jókor jött: li venisi trafe/ĝustatempe
*jókor lelép: iri for en bona horo^Z
| **jókora** konsiderinde/sufiĉe granda
| **jokozuna** *sp* jokozuno <szumóbirkózó legmagasabb rangja>
| **jókötésű** bonmukola, fortika, de fortika staturo
| **jokto-** *tud* jokto- <10⁻²⁴> vö. jotta-
| **Jolán** Jolando <utónév>
| **Jolánta** Jolando <utónév>
| **jólelkű** bonanima, bonkora, bonema
| **jólesik** *ntr* esti/fariĝi agrabla/konvena, <étel> bone gusti, bongusti
*most jólesik egy kis pihenés: nun fariĝos agrabe ripozeti
| **jólét** bonstato, bonfarto, prospero
*a jólét okossá, a rossz bolonddá tesz: *közm* bona stato saĝigas, malbona malsaĝigas^Z
*jólétben él: vivi en bonstato
*társadalmi jólét: socia bonstato/prospero

| **jóléti** bonstat/ig/a, bonfartiga, socialema, sociale prizorga
*a kormány jóléti intézkedései: bonstatigaj disponoj de la registaro
*jóléti alap: bonstatiga fonduso
*jóléti állam: socialema ŝtato
*jóléti társadalom: bonstata socio
| **jóllakik 1.** *ntr* satiĝi, *x* satmanĝi, manĝi ĝissate
*jóllakott körtével: li satmanĝis pirojn
*jóllakott, mint a duda: li satiĝis ĝis ne plu
*köszönöm, jóllaktam: dankon, mi satmanĝis
*úgy jóllakik, hogy majd kipukkad: satmanĝi ĝis ventrokrevo
2. *ntr* *átv* satiĝi
*jóllakott a láttnivalókkal: li satiĝis de la vidindaĵoj
| **jóllakás** satmanĝo, satiĝo
*minden jólakásnak van egy böjtje: *közm* post festo venas fasto
| **jóllakat** *tr* satiĝi
| **jóllakott** sata, *ntr* ige sati
*jóllakott ember nem hisz éhesnek: *közm* sata malsatan ne povas kompreni^Z
| **jolle** *sp* hajó jolo
| **jollehet** ja, kvankam, malgraŭ tio, ke
*a munkám, jollehet nehéz, nagyon szép: mia laboro, kvankam malfacila, estas tre bela
*jollehet nem ígértem, mégis eljöttem: malgraŭ tio, ke mi ne promesis, mi alvenis
*jollehet ügyes, de nem okos: ja lerta, tamen ne saĝa
| **jólneveltség 1.** bonedukiteco
2. deca konduto, bontono, ĝentileco, bonaj manieroj
| **jólrendezett** *mat* bonorda
| **jólrendezés** *mat* bona ordo
| **jól-rosszul** pli-malpli bone, iele-tiele
| **jóltápláltság** bonnutriteco
| **jóltart** *tr* regali, provizi per ĉio bona
| **jómadár** sentaŭgulo, nenifarulo, bubo, fripono
| **jómagam** mi mem
| **jóm kippúr** *vall* Jomkipuro
| **jómód** bonhav/ec/o, bonstato, riĉeco
*jómódban él: vivi en bonhavo
| **jómódú** bonhava, bonrimeda
| **jón 1.** *fn* tört iono
2. *mn* nyt iona
*Jón-tenger: Ionia Maro
3. *műv* ionika, *zene* iona
*jón hangsor: iona modelo
*jón oszlopfő: ionika kapitelo
| **Jónás** *bibl* Jono
| **Jonatán 1.** *bibl* Jonatan/o/
2. Jonatano <utónév>
| **jóni** *vall* jonio <teremtőerő jelképe>
| **jonon** *kém* ionono
| **jópipa** bubo, fripono, sentaŭgulo, nenifarulo
| **jópofa 1.** drola
2. <tetszetős> plaĉ/aspekt/a
| **jópofáskodik** *ntr* spritumi, afekti burleskulon
| **jóraló** brava, honesta, fidinda
| **Jordán** *geo* Jordano <folyó>
| **Jordánia** *geo* pol Jordanujo, Jordanio <JO>
*Jordánon túli: transjordana
| **jordániai 1.** *fn* jordanano
2. *mn* jordana
| **Jóreménység-fok** *geo* Bonespera Kabo

| **jórészt** *ld.* javarészt
| **loruba** **1.** *fn* jorubo
2. *mn nyt* joruba <yor>
| **jós** aŭguristo, divenisto, antaŭdiristo, orakolo
**nem* vagyok jós: mi ne estas orakolo
| **Jósafát** *bibl* Jehoŝafat/o/
**Jósafát* völgye: *geo* valo de Jehoŝafat
| **jóság** **1.** boneco, bona kvalito
**jósági* tényező: kvalita faktoro, *vill* boneca faktoro
2. <érzelem> boneco, bonemo, bonkoreco
**csupa* jóság: nura boneco
**élek* a jóságával: mi profitas de via komplezemo
**előre* is köszönöm a jóságát: mi dankas anticipe por via boneco
| **jóságos** bonema, bonkora, bonanima
**angyali* jóságú: anĝele bona
**jóságos* ember: li estas homo kun koro el oro^Z
**te*, jóságos isten!: Dio kompatema!, Dio mizerikorda!
| **jósda** *ld.* jóshely
| **jóshely** orakolejo, aŭgurejo
**Delphoi* az ógörögök híres jóshelye volt: Delfo estis fama orekolejo de la helenoj
| **Jósiás** *bibl* Joŝija, Joŝijo
| **jósjel** <jó vagy rossz> aŭguro, antaŭsigno
| **jóskártya** divenkartoj
| **jóskönyv** libro de aŭguroj/divenaĵoj
**jóskönyvek*: <hellén> sibilaj libroj
| **jóslat** orakolo, aŭguraĵo, profetaĵo
**nem* akarok jóslatokba bocsátkozni: mi ne volas profeti
| **jósnő** sortodivenistino, aŭguristino, <hellén> sibilo
| **jósol** *tr* aŭguri, antaŭdiri, diveni, profeti, <prognosztizál> prognozi, <hellén> orakoli
**a* rómaiak a madarak röptéből és égi jelenségekből jósolnak: romianoj aŭguris el birdoflugo kaj ĉielaj fenomenoj
**kártyán* jósol: kartaŭguri, kartodiveni
**kávézaccal* jósol: aŭguri per kafa rekremento
**kristálygömbbel* jósol: aŭguri per kristala globo
**nehéz* felhők vihart jósolnak: pezaj nuboj aŭguras tempeston
**sanyarú* jövőt jósolok neki: mi antaŭdiras al li mizeran estontecon
**tenyérből* jósol: manaŭguri, mandiveni
| **jóstehetség** divenkapablo, aŭgurkapablo
| **jósvessző** rabdo
| **jószág** **1.** brutaro, bestaro
**megeteti* a jószágot: manĝigi la brutaron
2. <lábas> bruto, <szárnyas> kortobirdo, flugbesto
**bitang* jószág: senmastra/forvaginta bruto
3. <földbirtok> bieno
4. <vagyon> havaĵo
**gazdátlan* jószág: havaĵo sen mastro, senmastraĵo
5. <kicsinye> infaneto, hometo, ideto
**aranyos* jószág: ĉarma infaneto
| **jószágigazgató** ekonomo, administranto, administristo
| **jószántából** memvole, propravole, volonte
**a* magam jószántából nem csinálnám: memvole mi ne farus tion
| **jószerevel** *ld.* jóformán
| **jószívű** bonkora, bonema
**a* hatalmasok ritkán jószívűek: potenculoj malofte estas bonkoraj
| **jószolgálat** arbitracio, mediacio, perado
**jószolgálati* közvetítő: mediacia peranto
**jószolgálati* küldött: mediacianto

**jószolgálat* nemzetközi konfliktusok megoldására: arbitracio por solvo de internaciaj konfliktoj
| **jota** *zene* ĥoto <spanyol tánc>
| **jotacizmus** *nyt* jotismo
| **jótáll** *ntr* garantii por/pri io/iu
**jótáll* a minőségért: garantii por la kvalito
**jótálllok* a barátomért: mi garantias pri mia amiko
| **jótállás** garantio
**értékesítés* két éves jótállással: vendo kun garantio de du jaroj
| **jótálló** *fn* garantianto
| **jótékony** **1.** bonfara, benefika
**jótékony* egyesület: bonfara societo
2. <hatás> benefika, favorefika
**az* egészségre jótékony hatású: sanfavora, salubra
**jótékony* eső: benefika pluvo
| **jótékonykodik** *ntr* bonfari
| **jótékonyosság** bonfarado
**a* jótékonyosság gyakorlása: praktikado de bonfarado
**jótékonyossági* rendezvény: bonfara aranĝo, benefico
| **jótétemény** *ld.* jótett
| **jótett** bonfaro, bona ago
**a* jótettet elfelejtik, de a rosszat emlegetik: *közm* malbonon oni memori ne ĉesas, bonon oni baldaŭ forgesas^Z
**az* a jótett megpecsételte a barátságukat: tiu bonfaro sigelis ilian amikecon
**jótett* helyébe jót ne várj: *közm* por via bono vin regalas bastono^Z, plej kruela estas redono por farita bono^Z, bonfaron oni facile forgesas^Z
**jótett* helyébe jót várj: *közm* bonon bono reciprokas
| **jótevő** *fn* bonfaranto
**ravaszul* megkopasztotta jótévőjét: li ruze priplukis sian bonfaranton
| **jotta** joto
**jottányit* sem enged: eĉ joton ne cedi
| **jotta-** *tud* jota- <10²⁴> vö. jokto-
| **Joule** *fiz* <James Prescott> Ĵulo
**gigajoule*: gigajulo <GJ>
**joule*: ĵulo <J>
**Joule*-effektus: efiko de Ĵulo
**Joule*-hő: varmo de Joule
**kilojoule*: kiloĵulo <kJ>
**megajoule*: megaĵulo <MJ>
| **jóváadás** belstatura, belfigura, plaĉaspekta, belvizaĝa
| **jóváahagy** *tr* aprobi, konsenti, <szentesít> sankcii, <megerősít> konfirmi, <egyezményt> ratifi
**a* bank jóváahagyta a kölcsönt: la banko konsentis la prunton
**a* kongresszus jóváahagyta a bizottság döntését: la kongreso sankciis la decidon de la komitato
**javaslatot* jóváahagy: aprobi proponon
**kérést* jóváahagy: konsenti peton
**törvényjavaslatot* jóváahagy: aprobi leĝproponon
| **jóváír** *tr* krediti
**a* szállított áru értékét jóváírtuk a számláján: la valoron de la liverita varo ni kreditis en via konto
| **jóváírás** kredito
**terhelés* és jóváírás: debeto kaj kredito
| **jóval** multe, nekompareble, konsiderinde
**jóval* korábban: multe pli frue
**jóval* nagyobb veszély: nekompareble pli granda danĝero
| **jóvátehetetlen** neriparebla, nerebonigebla
| **jóvátesz** **1.** *tr* ripari, rebonigi, reĝustigi

*hibát jóvátesz: rebonigi eraron
 *mulasztást jóvátesz: ripari forgeson
2. tr <kárpótol> kompensi
 *jóváteszi az okozott kárt: kompensi la kaŭzitan damaĝon
| jóvátétel riparo, rebonigo, kompenco, <háborús> reparacio, <pénzbeli> kontribucio
 *a legyőzött ország több milliárd koronás jóvátételt fizetett: la venkita lando pagis plurajn miliardojn da kontribucio
 *természetbeni és ipari jóvátétel: reparacio per naturaĵoj kaj industriaĵoj
| joviális joviala, gajema, gajama
| jóvoltából danke al iu, per la komplezo de iu, helpe de iu
| joystick *játék inf* stirstango
| józan 1. sobra, klarmensa, prudenta, konsiderema, pripensema, <mértéktartó> modera
 *a józan ész ellen való: absurda, kontraŭracia
 *a józan észre apellál: apelacii al la prudento/racio
 *elmegy a józan esze: perdi la kandelon el la kapo^Z, perdi la prudenton
 *ha józanul újragondoljuk a dolgot: se sobre ni rekonsideras la aferon
 *józan, amit gondol, részeg arról papol: *közm* kion sobreco deziras, ebrieco ĝin diras^Z
 *józan ész: sana prudento, komuna saĝo
 *józan ítélőképességű: klarjuĝa
 *józan kritikus: sobra kritikisto
 *józanul gondolkodó: rezonema
 *nem hallgat a józan észre: ne aŭskulti al la sana prudento
2. <nem részeg> sobra, ne ebria
 *józanul tért haza: li revenis sobra
| Jozefin Jozefino
| József Jozefo
 *Szent József az ácsok védőszentje: Sankta Jozefo estas la patrono de ĉarpentistoj
| Józsiás *ld.* Jósiás
| Józsué *bibl* Josuo
| jön 1. ntr veni
 *gyere ide: venu ĉi tien
 *gyere velem: venu kun mi
 *jókör jössz: trafe vi venas, en bona horo vi venas, vi venas kvazaŭ vokita
 *jön a vonat: la trajno venas
 *jössz vagy mész?: ĉu vi venas aŭ iras?
 *nem jött leveled: al vi ne venis letero
 *rögtön jövök: tuj mi venos
2. ntr <vminek a belsejéből> veni
 *már csak víz jön belőle: el ĝi fluas/venas jam nur akvo
 *most jön a foga: nun elkreskas liaj dentoj
 *nem jön víz a csapból: ne fluas/venas akvo el la krano
 *sértő szavak jöttek a szájára: ofendaj vortoj venis al li sur la lipojn
 *világra jön: veni en la mondon, enmondiĝi
3. ntr <származik> veni, deveni
 *faluról jött: li venis el vilaĝo
 *honnan jött az ötlet?: de kie venis la ideo?
 *szüleim Angliából jöttek: mia gepatroj devenas el Anglio
4. ntr <kerül> veni, esti metita
 *a szekrény a sarokba jön: la ŝranko estos metita en la angulon
 *ide virág jön: ĉi tien venos floro
 *pillér jön az oszlop helyére: piliero venos anstataŭ la kolono
5. ntr <időben> veni, sekvi, proksimiĝi

*a beszéd után jön a zeneszám: post la parolado sekvas la muzikaĵo
 *jön a tavasz: proksimiĝas la printempo
 *munka után jön a pihenés: post laboro venos ripozo
 *tavasz jött téltre: printempo venis post vintro;
6. ntr <történik> veni, okazi
 *a csapás váratlanul jött: la plago venis neatendite
 *ez még jól jön neki: tio ankoraŭ utilos al li
 *ha úgy jön, én is segítek: se okazos tiel, ankaŭ mi helpos
 *jőjjön, aminek jönnie kell: venu, kio devas veni
 *kapóra jön: veni kvazaŭ vokita
 *most jól jön egy kis pihenés: nun bonvenos iom da ripozo
 *sehonnan nem jött segítség: de nenie venis helpo
7. ntr <vmilyen állapotba> veni, -iĝi, ek-, trafi
 *a vulkán működésbe jött: la vulkano aktiviĝis
 *divatba jön: veni en modon, modiĝi
 *dühbe jön: veni en koleron, ekrajdi siajn altajn ĉevalojn
 *mozgásba jön: moviĝi, lanĉiĝi en movon
 *működésbe jön: ekfunkcii
 *nem jön álom a szemére: la dormo evitas liajn okulojn
 *rendbe jön: reordiĝi, <egészségileg> resaniĝi
 *tűzbe jön, ha a hazáról van szó: li flamiĝas/ekardas, se temas pri la patrujo
 *zavarba jön: trafi en embarason
8. ntr <hozá jön> veni, aldoniĝi, aliĝi
 *ehhez jön még vagy száz szabály: al tio aliĝas ankoraŭ cento da reguloj
 *ehhez jönnek még a plusz költségek: al tio aldoniĝas ankoraŭ la plusaj kostoj
9. ntr <vmennyibe kerül> kosti, <tartozik> ŝuldi
 *ezer forinttal jössz nekem: vi ŝuldas al mi mil forintojn
 *mennyibe jött neked ez a kirándulás?: kiom kostis al vi ĉi tiu ekskurso?
| jön-megy 1. ntr iri-veni, ir-reveni, navedi, pendoli
 *két munkahely között jön megy: li pendolas inter du laborlokoj
 *vonatok jönnek-mennek: trajnoj iras-venas
2. ntr <fel-alá> iradi tien-reen
 *jön-megy, mintha beszózták volna: li iradas tien reen kvazaŭ pelata
| jöttében venante, dum lia veno
 *jöttében kapta a hírt: venante li ricevis la famon
| jöttment 1. senhejma, vagabonda, fremda
2. pej novveninta
3. fn fremdulo, vagabondo, novveninto
| jövedék 1. ŝtata monopolo
 *dohányjövedék: ŝtata tabakmonopolo
| 2. <ennek jövedelme> regiaĵo
| jövedelem enspezo, <hozam> rendimento, <tőkejövedelem> rento
 *bevallja a jövedelmét: deklari siajn enspezojn
 *bruttó jövedelem: malneta/brutta enspezo
 *nemzeti jövedelem: nacia enspezaro
 *teljes jövedelem: enspezaro
 *tisza jövedelem: neta enspezo
| jövedelemadó enspezimposto, laŭenspeza imposto
| jövedelemadó-bevallás deklaro de enspezimposto
| jövedelem-aránytalanság malproporcio de enspezoj
| jövedelem-átcsoportosítás transgrupigo de enspezoj
| jövedelembevallás enspezdeklaro
| jövedelemelosztás distribuo de enspezoj
| jövedelemforrás enspezofonto, fonto de enspezoj

| **jövedelemkimutatás** etato de enspezoj, *tört* poliptiko
| **jövedelemlafon** plafono de enspezoj
| **jövedelem-újraelosztás** redistribuo de enspezoj
| **jövedelem-utalás** enspezoĝirado
| **jövedelmez** **1.** *tr* enspezigi, doni enspezojn, <kamatozik> rentumi
2. *ntr* <hasznot hajt> profiti, doni profiton/utilon
*a kert jól jövedelmez: la gardeno donas bonan profiton
| **jövedelmező** enspeziga, profitiga, profitodona, lukra, mondona
*jövedelmező vállalkozás: profitodona entrepreno
| **jövedelmezőség** rentabilitato, profitodonivo
*a vállalat a jövedelmezőség határán van: la entrepreno troviĝas ĉe la marĝeno de rentabilitato
| **jövendő** **1.** *mn* estonta, venonta, sekvonta, futura, onta
*a jövődő anyósa: lia estonta bopatrino
*jövendő tanuló: lernonto
*legyen szíves tájékoztatni a jövődő eseményekről: bonvolu informi min pri la okazontaĵoj
2. *fn* estonteco, futuro, onto
*jövendőt mond: aŭguri, orakoli, antaŭdiri la estontecon
| **jövendőbeli** **1.** *mn* estonta, futura, onta
2. *fn* elektito, fianĉ/in/o
| **jövendöl** *tr* profeti, antaŭdiri
| **jövendölés** profetaĵo, antaŭdiro
| **jövendőmondó** aŭguristo, divenisto, antaŭdiristo, orakolo, *bibl* signoklarigisto
| **jövés-menés** **1.** irado tien-reen
2. irado-venado
| **jöveszt** *tr* ekspluati, elminigi
| **jövet** veno
*jövet-menet találkoztam vele: dum iro-veno mi renkontis lin
| **jövevény** fremdulo, novveninto, <bevándorló> enmigrinto
| **jövevényező** *nyt* pruntvorto, importvorto, naturalizita vorto
| **jövő** **1.** *mn* sekv/ant/a, sekvonta, venonta
*a jövő évben: en la venonta jaro
*a jövő hónapban: en la sekva monato
*a jövő nemzedékek: la estontaj generacioj
*az utána jövő évben: en la postsekva jaro
2. *fn* futuro, estonteco, onto, perspektivo
*a jövőben: en la estonteco, estonte, future
*bátraké a jövő: kuraĝuloj havas futuron
*ez még a jövő zenéje: tio estas ankoraŭ pasero en aero^Z, ĝi ne eliris ankoraŭ el malproksima nebulo^Z, tio estas ankoraŭ birdo sur tegmento, tio kuŝas ankoraŭ sur la genuoj de la dioj
*feléli a jövőjét: vivi de estontaj enspezoj^Z
*ígéretes jövő: promesplena estonteco
*jobb jövőről álmodik: revii pli bonan futuron
*ragyogó jövő vár rá: brila futuro atendas lin
*szép jövője van: havi belan perspektivon
3. *mn nyt* estonta, futura, *fn* futuro, estonta tempo, os-tempo
*befejezett jövő: perfekta futuro
*folyamatos jövő: imperfekta futuro
*jövő idő: futuro, estonta tempo, os-tempo
| **jövöbelátó** futurvidanto, profeto
| **jövöbeli** futura, estonta, sekvonta, onta
| **jövökutatás** futurologio, prospektivo
| **jövökutató** futurologo
| **jövöregény** *ir* romano de anticipo
| **jubé** *ld.* szentélyrekesztő
| **jubiláció** *ld.* ujjongás
| **jubilál** *tr* jubilei

| **jubiláns** jubileulo
| **jubileum** jubileo
*jubileumot ül: soleni jubileon
*papságának jubileuma: jubileo de lia pastreco
| **Júda**¹ *bibl geo* Judujo
| **Júda**² **1.** *bibl* Jehuda, Jehudo <Jákob fia>
2. *bibl* Jehudo <Júda törzse>
3. *bibl geo* Jehudo
| **judaizál** *tr* vall judaizi
| **judaizmus** **1.** *vall* judismo, hebreismo
2. <szellemiség> hebreismo
| **Júdás** *bibl* Judaso
*Júdás Iskáriótes v. iskárióti Júdás: Judaso Iskariota
*Júdás Makkabeus: *vall tört* Judaso Makabeo
*Júdás Taddeus: Judaso Tadeo
| **júdáscsók** judaskiso
| **júdásfa** *növ* cercido, judea arbo
*japán júdásfa: cercidifilo
| **júdásfülgomba** judasorelo
| **júdáspénz** judasmono, judasmonero
| **Júdea** *bibl geo* Judeo
| **Judit** **1.** *bibl* Judit/ol
2. Judito <utónév>
| **jugendstil** *műv* secesio, novarto
| **jugosláv** **1.** *fn* jugoslavo
2. *mn* jugoslava
| **Jugoszlávia** Jugoslavujo, Jugoslavio
| **jugulum** *anat* gorĝa foso
| **jugum** *tört* jugo <győzemi lándzsa>
| **Jugurtha** *tört* Jugurto
| **juh** ŝafo *l.m.* birka
*a juhót nyírni, nem nyúzni kell: *közm* senlanigu, sed ne senhaütigu^Z
*argalai juh: argalo
*az olvasott juhót is megeszi a farkas: *közm* ŝafo kalkulita ne estas savita^Z
*egy rühes juh az egész nyáját megrontja: *közm* unu fava ŝafo tutan ŝafaron infektas^Z
*ha juhod van, gyapjad is lesz: *közm* estas ŝafoj, estos lano^Z v. kiu havas abelojn, havas mielon^Z
*hitvány juhtól silány gyapjú is jó: *közm* de ŝafo senlana eĉ lanero taŭgas^Z, de malbona ŝafo estas bona eĉ tufo^Z
*merinó juh: merino
*nóstény juh: ŝafino
*seviot juh: ĉeviotio
*vastagszarvú juh: kanada ŝafo
| **juhakol** ŝafejo, ŝafostalo
| **juhar** *növ* acero
*juharfélék: aceracoj
*cukorjuhar/ezüstjuhar: sakara acero
*feketegyűrű-juhar: tatara acero
*francia/háromkaréjú juhar: triloba acero
*fürtös/hegyi juhar: pseŭdoplatana acero, pseŭdoplatano
*korai juhar: norvega/platanoida acero
*kőrislevelű/zöld juhar: negundo
*mezei juhar: kampa acero
*vörösvirágú juhar: japania acero
| **juharcukor** acersukero
| **juhász** ŝafisto, ŝafpaŝtisto, ŝafgardisto
| **juhászbojtár** junŝafisto, vicŝafisto
| **juhászgazda** ŝafmastro, ĉefŝafisto

| **juhász** kampó hokbastono
| **juhász** kutya ŝafhundo
* délorosz juhász kutya: sud-rusia ŝafhundo
* kaukázusi juhász kutya: kaukaza ŝafhundo
* közép-ázsiai juhász kutya: mez-azia ŝafhundo
* német juhász kutya: germana ŝafhundo
* ŝetlandi juhász kutya: ŝetlanda ŝafhundo, ŝetlio
* skót juhász kutya: skota ŝafhundo, kolio
| **juh** borsóka *ld.* juhgalandféreg
| **juh** farkkóró kanada konizo
| **juh** hús ŝafaĵo, ŝafviando
| **juh** legelő ŝafpaŝtejo
| **juh** karám ŝafbarilo, ĉirkaŭbarilo por ŝafoj
| **juh** nyáj ŝafaro, ŝafogregoj
| **juh** nyírás ŝaftondado
| **juh** sajt ŝafofromaĝo
| **ju**htenyésztő ŝafbredisto
| **ju**htúró ŝafkazeo
| **ju**ice *ld.* dzsúsz
| **juj!** *isz* ho!, ha! <ijedelem> hu!, <hideg> brr!, <fájdalom> aj!, huj!, ve!, <részvét> oj!
* juj, de fáj: huj, kiom ĝi doloras!
* juj, de hideg van itt: brr, kiel malvarme estas ĉi tie!
* juj, de megijedtem!: hu, kiom mi ektimis!
* juj, de sajnálom!: oj, kiom mi bedaŭras!
* juj, de szép!: ho, kiel bela!
| **ju**ju *zene* ĵuĵuo
| **ju**juba *növ* jujubo <datolya>
| **ju**jubafa *növ* zizifo, jujubujo, jujubarbo
* eŭropai jujubafa: lotusozizifo
* közönséges jujubafa: jujubzizifo
| **ju**kka *ld.* pálmaliliom
| **ju**lep *gysz* julepo
| **Jú**lia Juliino
* erkélyjelenet a Rómeó és Júliában: sceno de la balkono en "Romeo kaj Julieta"
| **Juli**anna Julianino
| **Juli**anus *tört* Juliano
* Julianus Apostata: Juliano la Apostato
| **Juli**ánusz Juliano <utónév>
| **Juli**us *tört* Julio
* Caesar nemzetségneve Julius volt: la gentonomo de Cezaro estis Julio
* Julius Caesar: Julio Cezaro
| **jú**lius julio
* július hónapban: en monato julio
* július 20-án: la 20an de julio
| **ju**nctura *ld.* ízület
| **ju**niális junifesto, junia festo
| **ju**nior **1.** *fn* junulara sportisto
2. *mn* pli juna
* Kovács junior: Kovács, la pli juna
| **jú**nius junio
* június közepén: meze de junio
| **ju**nker *tört* junkro <DE>
| **Ju**no *mit* Junono *l.m.* Héra
* Juno Lucina: Junono Lucina
| **ju**nta *pol* junto
| **ju**pik **1.** *fn* jupiko
2. *mn nyt* jupika <ypk>
| **Ju**piter **1.** *mit* Jovo, <ünnepélyes> Jupitero

* amit szabad Jupiternek, nem szabad a hatökörnek: *közm* kio estas permesata al Jovo ne estas permesata al bovo *v.* kio licas al Jovo, ne licas al bovo *v.* kion rajtas leono, ne rajtas azeno^Z *v.* kio konvenas al sciuro, ne konvenas al vulturo^Z
* Jupiter átváltozásai: metamorfoztoj de Jupitero
* Jupiter papja: flaminio de Jupitero
* Jupiterre!: *isz* per Jovo!
* Jupiter villámai: fulmosagoj de Jupitero
2. *csill* Jupitero
| **ju**piterlámpa lumjetilo
| **ju**ra *geo* ĵurasio
| **Jura** **1.** <hegység> Ĵuraso
* Francia Jura: Francia Ĵuraso
* Frank Jura: Frankonia Ĵuraso
* Sváb Jura: Ŝvabia Ĵuraso
2. <kanton és megye> Ĵuraso
| **ju**rta jurto
| **ju**ss **1.** <jogosultság> rajto
2. <örökség> heredaĵo
| **ju**sticmord juĝeraro, misjuĝo, <halálás> ekzekuto pro juĝeraro
| **Jus**tin Justeno, Justiniano <utónév>
| **Justinianus** **1.** *tört* Justiniano
2. Justiniano <utónév>
| **Just**itia *mit* Temiso
| **ju**t **1.** *ntr* <vhova> veni, atingi
* az ajtón át az előszobába jutni: tra la pordo oni venas en la antaŭĉambro
* csak a határig jutottunk: ni atingis nur ĝis la limo
* mérég jutott a vérébe: veneno penetris/venis en lian sangon
2. *ntr* <cél> veni, *tr* atingi, trovi
* álláshoz jut: trovi dungon
* arra a következtetésre jut: veni al la konkludo
* célba jut: veni al la celo, atingi la celon
* fülébe jut: veni al/ĝis liaj oreloj
* hatalomra jut: veni al la potenco, akiri potencon
* kompromisszumra jut: veni al kompromiso
* megállapodásra jut: veni al interkonsento, atingi interkonsenton
* révbe jut: feliĉe alveni en haveno, veni en sekuron kaj plezuron
3. *ntr* <állapotba> veni, trafi, fali, -iĝi
* árvaságra jut: fariĝi orfo, orfiĝi
* bajba jut: trafi en embarason/implikaĵojn
* ebek harmincadjárja jut: fariĝi predo de la diablo, veni al veo kaj pereoj
* előbbre jut: veni pli antaŭen, antaŭeniĝi, progresi
* egyenesbe jut: veni al glata vojo
* fogságba jut: fali en kaptitecon
* mennyországba jut: veni en la ĉielon
* nyomorba jut: fali en mizeron
* oda jutott, hogy: li venis al/ĝis la punkto, ke
* pokolra jut: trafi en la inferon, damniĝi
* rabszolgasorsra jut: fali en sklavecon
4. *ntr* <részesedik> resti, haviĝi, *tr* ricevi
* egy főre jutó húsfogyasztás: pokapa konsumo de viando
* ha időm jut rá: se mi havos tempon por tio, se restos al mi tempo por tio
* jut is, marad is: sufiĉos kaj ankaŭ restos
* két darab jut mindenkinek: ĉiu ricevos po du pecoj/n/
* kis rész jutott neki az örökségből: malgranda parto haviĝis al li el la heredaĵo
* nehéz sors jutott neki osztályrészül: peza sorto estis al li donita
* neki semmi sem jutott: al li restis nenio

5. ntr <kifejezésekben> veni, trafi, -iĝi

*dülöre jut: veni al solvo/interkonsento

*egyetértésre jut: veni al interkonsento

*elhatározásra jut: veni al decido, decidiĝi

*eszébe jut: veni en la kapon/menson, enkapiĝi, enmemoriĝi, ekmemori

*lélegzethez jut: libere ekspiri, retrovi la spiron

*szóhoz jut: ricevi parolon, veni al parolo

*tudomására jut: okaze ekkoni, veni al la informo, sciigi

*zsákutcába jut: trafi en sakstraton, ne trovi elirejon

| **juta** **1. nōv** korkoro, jutplanto

*fehér/kínai juta: kapsula korkoro

*indiai/magas juta: ĝardena korkoro

2. tex juto

| **jutalék** *ált* ricevaĵo, provizio, <közvetítői> makleraĵo, <tőzsdéi> kurtaĝo, <megbízási> komisipago, <vezetési> tantiemo

*alkusz jutaléka: kurtaĝo de borsa makleristo

*banki jutalék: provizio de banko

*biztosítóügynök jutaléka: provizio de asekura agento

*igazgatótanácsi jutalék: tantiemo de administra konsilio

*jutalékért dolgozik: labori por provizio

*leszámítolási jutalék: diskonta komisipago

*minden újabb szerződés után jutalékot kap: li ricevas makleraĵon por ĉiu nova kontrakto

| **jutalmaz** *tr* rekompenci, <díjaz> premii, gratifiki

*a miniszter sportolókat jutalmazott: la ministro premiis sportistojn

*bónuszal jutalmaz: bonifiki, premii

*cégünk jutalmazza a jó dolgozókat: nia firmao gratifikas la bonajn laboristojn

*Isten megjutalmaz: Dio rekompencos vin

*szorgalmat jutalmaz: rekompenci diligenton

| **jutalom** rekompenco, gratifiko

*az erény elnyeri jutalmát: la virto ricevas rekompencan

*jutalmat osztanak a vállalatnál: oni disdonas gratifikojn ĉe la entrepreno

*jutalmat vár: atendi rekompencan

*megérdemelt jutalom: meritaĵo, meritita rekompenco

| **jutalomjáték** **1.** benefico, honoriga prezentado

2. sp benefico, adiaŭiga matĉo

| **jutalomosztás** disdono de gratifikoj

| **jutalompénz** laŭdmono, gratifika mono

| **jutányos** favora, bona, bonpreza, favorpreza, prezinda

*jutányos ajánlat: favora ofertó

*jutányos áron: por bona/favora prezo

*jutányos vétel: favorpreza aĉeto

| **jutazsák** jutsako

| **juttat** **1. tr** venigi, sendi, helpi -i

*a labdát a hálóba juttatta: li venigis la pilkon en la reton

*börtönbe juttat: venigi en prizanon

*föld körüli pályára juttat: sendi al ĉirkaŭtera orbito

*juttass el a határig: venigu min ĝis la limo, helpu min veni ĝis la limo

*koldusbotra juttat: puŝi en mizeron, doni al li almozulanan bastonon

*trónra juttat: helpi sur la tronon

2. tr <ad> havigi, -igi

*haszonhoz juttat: havigi profiton, profitigi

*munkához juttat: havigi dungon

*hitelhez juttat vkit: havigi krediton, kreditigi

*segélyt juttat a rászorulóknak: havigi/doni subvencion al la bezonantoj

| **juttatás** **1.** havigo

2. <konkrétum> asignaĵo, havigaĵo, ricevaĵo

*fizetésen kívüli juttatás: supersalajro

*soron kívüli juttatások: ekstervicaj/pliaj havigaĵoj

*szociális juttatás: sociala asignaĵo/havigaĵo

| **Juvenalis** *ir* <Decimus Iunius> Juvenalo

| **juvenilis** *ld.* fiatalos

| **juviadió** *ld.* brazildió

| **jüan** juano <pénznem>

| **Jünnan** *geo pol* Junano <CN>

| **Jütland** *ld.* Jylland

| **Jylland** *geo* Jutlando

Ĝeneralaj mallongigoj / Ĝeneralaj mallongigoj

a	ár	aro	a
A.B.F.R.	A boldog feltámadás reményében	Esperante beatan resurekton	E.B.R.
ABC	Atomic Biological Chemical	Atoma Biologia Kemia	ABK
ADSL	Asymmetric Digital Subscriber Line	Malsimetria Cifereca Abonula Linio	ADSL
áfa	általános forgalmi adó	aldonvalora imposto	AVI
AIDS	Acquired Immune Deficiency Syndrome	Akirita Imuno-Deficita Simptomaro	AIDS
ALGOL	Algorithmic Language	Algoritma Lingvaĵo	ALGOL
ALS	Amyotrophic lateral sclerosis	amiotrofia lateralsklerozo	ALS
ALU	Arithmetic logic unit	aritmetikilo	ALU
ANSI	American National Standards Institute	Usona Nacia Normiga Instituto	ANSI
ap	application	aplikaĵo	apo
ápr.	április	aprilo	apr.
ASCII	American Standard Code for Information Interchange	Usona Norma Kodo por Inform-Interŝanĝo	Askio
AU	Astronomical Unit	astronomia unuo	AU
aug.	augusztus	aŭgusto	aŭg.
AWACS	Airborne Early Warning and Control System	Aviadila Frua Alarm- kaj Kontrolsistemo	AWACS
BASIC	Beginner's All-purpose Symbolic Instruction Code	Ĉiucela simbola instrukcia lingvo por komencantoj	Baziko
BBS	Bulletin Board System	Bultenejo	BBS
BRT	bruttó regisztertonna	kruda tonelaro	KT
CAD	Computer-aided Manufacturing	perkomputila v. komputilizita projektado v. fasonado	KP
CAI	Computer-assisted Instruction	perkomputila v. komputilizita instruado	KI
CAL	Computer-assisted Learning	perkomputila v. komputilizita lernado	KL
CALL	Computer-assisted language learning	perkomputila v. komputilizita lingvolernado	KLL
CAM	Computer-aided manufacturing	perkomputila v. komputilizita fabrikado	KF
CAM [2]	Content addressable memory	asocieca v. asociiva memoro	AM
CAN	Cancel	abolsigno	AS
CD	Compact Disc	kompaktdisko, lumdisko, optika disko	KD
CD-ROM	Compact Disc Read-Only Memory	nurlega lumdisko	kodoromo
CET	Central European Time	Mez-Eŭropa Tempo	MET
CGS	centimetre–gram–second	centimetro–gramo–sekundo	CGS
CMOS	complementary metal–oxide–semiconductor	komplementa metaloksida duonkonduktilo	CMOS
COBOL	Common Business-oriented Language	Komuna Negoc-Orientita Lingvaĵo	Kobolo
CPU	Central Processing Unit	ĉefprocezilo, ĉefprocesoro, centra aparato	ĈP
CR	carriage return	ĉaretrevenigo	ĈR
CT	Computed Tomography	Komputila Tomografio	KT
CsE	csillagászati egység	astronomia unuo	AU
CSS	Cascading Style Sheets	Kaskadaj Stilfolioj	KSF
D	dél	sudo	S
DBMS	Data Base Management System	datumbaz-manipulilo	DBM
de.	délelőtt	antaŭtagmeze	atm.
dec.	december	decembro	dec.
DK	délkelet	sud-eosto	SE
DLT	Distributed Language Translation	Distribuita Lingvo-Tradukado	DLT
DNS	dezoxiribonukleinsav	desoksiribonuklea acido	DNA
DNS [2]	Domain Name Service	domajna nomservilo	DNS

DNy	délnyugat	sud-uesto	SU
dr.	doktor	doktoro	d-ro
DTD	Document Type Definition	dokumenttip-difino	DTD
du.	délután	posttagmeze	ptm.
DVD	Digital Versatile Disc	viddisko, lumdiskego	DVD
É	észak	nordo	N
éh.	és hansonlók, és hasonlóképpen	kaj similaj, kaj simile	ks, ks.
ÉK	északkelet	nord-oesto	NO
EKG	electrocardiograph	elektrokardiografo	EKG
ÉNy	északnyugat	nord-uesto	NU
EPROM	erasable programmable read only memory	viŝebla programebla nurlegebla memoro	EPROM
EQ	emotional quotient	kvociento de emocia inteligento	EQ
érk.	érkezés	alveturo	alv.
erl	erlang	erlango	erl
esc	escape	eskapo	esc
et.	elvtárs	kamarado	k-do
ETO	Egyetemes Tizedes Osztályozás	Universala Dekuma Klasifiko	UDK
f	femto-	femto-	f
F	farad	farado	F
f. é.	flyó év/évi	kuranta jaro, de la kuranta jaro	k.j.
FAQ	Frequently Asked Questions	oftaj demandoj	OD
febr.	február	februaro	feb.
FET	field effect transistor	kampefika transistoro	KET
ford.	fordította	tradukis, tradukita, traduko	tr., trad.
fszt.	földszint	teretaĝo	te.
Ft	forint	forinto	Ft
FTP	File Transfer Protocol	dossiertransiga protokolo	FTP
fve	fűzve	broŝurita	br.
g	gramm	gramo	g
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade	Ĝenerala Konvencio pri Dogano kaj Komerco	GKDK
GC	garbage collector, szemégyűjtő	makulaturilo, senrubigilo	mk
GDP	Gross Domestic Product	malneta enlanda produkto	MEP
GLCM	szárazföldi indítású manőverező robotrepülőgép	grunde lanĉebla krozmisilo	GLKM
gmk	gazdasági munkaközösség	ekonomia laborkomunumo	elk
GMT	Greenwich Mean Time	Grenviĉa Meza Tempo	GMT
GPL	General Public Licence	Ĝenerala Publika Permesilo	ĜPL
GPS	Global Positioning System	Tutmonda Pozicitra/Loktrova Sistemo	TPS/TLS
gyik	gyakran ismétlődő kérdések	oftaj demandoj	od
h	óra	horo	h
ha	hektár	hektaro	ha
HD	High Definition	altdifina	AD
HÉV	Helyiérdekű Vasút	Regiona Fervojo	RFV
HIV	Human Immunodeficiency Virus	homa imun-insuficienciga viruso	HIV
HT	hypertext, hiperszöveg	hiperteksto	HT
HTM	HyperText Language	HiperTeksta Lingvo	HTM
HTML	HyperText Markup Language	HiperTeksta MarkoLingvo	HTML
http	HyperText Transfer Protocol	HiperTeksta Transsendo-Protokolo	http
i.e.	időszámításunk előtt	antaŭ nia eraro	a.n.e.
i.h.	az idézett helyen	en la loko citita	l.c.

i.m.	idézett mű	citita verko	c.v.
i.sz.	időszámításunk szerint	laŭ nia erao	l.n.e.
I/O	input/output	enigo/eligo, eneligo	EN/EL
IBAN	International Bank Account Number	internacia bankkonto-numero	IBKN
IC	Integrated Circuit	integrica cirkvito	ico
IC	InterCity	InterCity	IC
id.	idősb, idősebb	pli maljuna	p.mjn.
ifj.	ifjabb	pli juna	p.jn.
ig.	igazgató	direktoro	dir.
IKT	Információs és Kommunikációs Technológia	Teknologio de Informado kaj Komunikado	TIK
ill.	illette	respektive	resp.
INCOTERMS	International Commercial Terms	Interaciaj Komercaj Kondiĉoj	Inkotermoj
ind.	indulás	forveturo	forv.
IP	Internet Protocol	Interreta Protokolo	IP
IQ	Intelligence Quotient	inteligenteca kvociento	IK
IRC	Internet Relay Chat	Interreta Relajsa Babilado	IRB
ISBN	International Standard Book Number	Internacia Sistema Bibliografia Numero	ISBN
ISDN	Integrated Services Digital Network	Servo-Integra Cifereca Reto	ISDN
ISO	International Organization of Standardization	Internacia Organizaĵo por Normigado	ISO
jan.	január	januaro	jan.
jkv.	jegyzőkönyv	protokolo	prot.
júl.	július	julio	jul.
jún.	június	junio	jun.
Kabe	Kazimierz Bein	Kazimiej Bejn	Kabe
kb.	körülbelül	proksimume, ĉirkaŭ	pr. ĉ.
laser	Light Amplification by Stimulated Emission of	Lum-Amplifo per Stimulata Eligo de Radioj	lasero
LED	Light-Emitting Diode	Lum-Emisia Diodo	LED
LGBT	lesbian, gay, bisexual and transgender	gejoj, lesboj, ambaŭseksemuloj kaj transseksuloj	GLAT
LSD	lizergsav-dietilamid	lizergatocida dietilamido	LSD
máj.	május	majo	maj.
márc.	március	marto	mar.
MESz	Magyarországi Eszperantó Szövetség	Hungaria Esperanto-Asocio	HEA
NASK	Nord-Amerika Somera Kursaro	Nord-Amerika Somera Kursaro	NASK
NEST	Nyári Nudista Eszperantista Tábor	Naturista Esperantista Somera Tendaro	NEST
nov.	november	novembro	nov.
NPIV	Nova Plena Vortaro de Esperanto	Nova Plena Vortaro de Esperanto	NPIV
okt.	október	oktobro	okt.
PET	polietilén-tereftalát	polietilena tereftalato	PET
PGE	Az eszperantó teljes nyelvtana	Plena Gramatiko de Esperanto	PGE
PIV	Képes eszperantó nagyszótár	Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto	PIV
PMEG	Az eszperantó nyelvtan teljes kézikönyve	Plena Manlibro de Esperanta Gramatiko	PMEG
q.e.d.	quod erat demonstrandum	kio estis pruvota	k.e.p.
RAM	random-access memory	rektatinga memoro, labormemoro, ĉefmemoro	RAM
REF	Eszperantista Családok Találkozója	Renkontiĝo de Esperantistaj Familioj	REF
RISC	Reduced Instruction Set Computing	komputilo kun reduktita instrukciaro	KRI
RoLa	Rollende Landstraße	surtraka ŝoseo	RoLa
s. í. t.	s így tovább	kaj tiel plu	ktp, ktp.
SMS	Short Message Service	skriba mesaĝetoservo	SMS
SSD	Solid State Disk	solidstata disko	SSD

stb.	és a többi	kaj tiel plu	ktp, ktp.
stb.	s a többi	kaj ceteraj	kc., kc
szept.	szeptember	septembro	sep.
tkp.	tulajdonképpen	propradire	prd.
UV	Egyetemes Szótár	Universala Vortaro	UV
VEB	Virtuális Esperantó Könyvtár	Virtuala Esperanto-Biblioteko	VEB
VIT	Világifjúsági Fesztivál	Mondjunulara Festivalo	MJF
ZEO	Zamenhof-esperantó-emléktárgy	Zamenhof-Esperanto-Objekto	ZEO
évf.	évfolyam	jarkolekto	jk.

Szervezetek rövidítései / Sigloj de organizoj

AdE	Eszperantó Akadémia	Akademio de Esperanto	AdE
AESZ	Afrikai Egységszervezet	Organizo por Afrika Unuiĝo	OAU
AI	Amnesty International	Amnestio Internacia	AI
AL	Arab Liga	Araba Ligo	AL
ALE	Eszperantó Irodalmi Akadémia	Akademio Literatura de Esperanto	ALE
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations	Asocio de Sudorient-Aziaj Nacioj	ASOAN
BET	Bolgár Eszperantó Színház	Bulgara Esperanto-Teatro	BET
CDEL	Centro de Dokumentado kaj Esploro pri la Lingvo	Centro de Dokumentado kaj Esploro pri la Lingvo	CDEL
CED	Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj	Centro de Esploro kaj Dokumentado pri Mondaj	CED
CJEU	Európai Unió Bírósága	Kortumo de Eŭropa Unio	KEU
COCOM	Coordinating Committee for Multilateral Export	Kunordiga Komitato por Orient-Okcidenta	KOKOM
DIVSz	Demokratikus Ifjúsági Világszövetség	Monda Federacio de Demokratia Junularo	MFDJ
EAE	Egyesült Arab Emírségek	Unuiĝintaj Arabaj Emirlandoj	UAE
EB	Európai Bizottság	Eŭropa Komisiono	EK
EBEÉ	Európai Biztonsági és Együttműködési Konferencia	Konferenco pri Sekureco kaj Kunlaboro en Eŭropo	KSKE
EBESZ	Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet	Organizo pri Sekureco kaj Kunlaboro en Eŭropo	OSKE
EBI	Nemzetközi Eszperantó Könyvtár	Esperanta Biblioteko Internacia	EBI
EC	Eszperantó Civitas	Esperanta Civito	EC
ECOSOC	Economic and Social Council	Ekonomia kaj Sociala Konsilio	EkoSoK
ECOSOC	Gazdasági és Szociális Tanács	Ekonomia kaj Sociala Konsilio	EKOSOC
EDC	Európai Védelmi Közösség	Eŭropa Defend-Komunumo	EDK
EDE	Európa-Demokrácia-Eszperantó	Eŭropo-Demokratio-Esperanto	EDE
EEB	Európai Emberjogi Bíróság	Eŭropa Kortumo de Homaj Rajtoj	EKHR
EFTA	European Free Trade Association	Eŭropa Liber-Komerca Asocio	ELKA
EFTA	Európai Szabadkereskedelmi Társulás	Eŭropa Liber-Komerca Asocio	ELKA
EGK	Európai Gazdasági Közösség	Eŭropa Ekonomia Komunumo	EEK
EGMU	Európai Gazdasági és Monetáris Unió	Eŭropa Ekonomia kaj Mona Unio	EEMU
EGT	Európai Gazdasági Térség	Eŭropa Ekonomia Areo	EEA
EIB	Európai Beruházási Bank	Eŭropa Investobanko	EIB
EiT	Európai Tanács	Eŭropa Konsilio	EK
EK	Európai Közösség	Eŭropa Komunumo	EK
EK	Európai Közgyűlés	Eŭropa Asembleo	EA
EKB	Európai Központi Bank	Eŭropa Centra Banko	ECB
EKK	Eszperantó Kulturális Központ	Kultura Centro Esperantista	KCE
EMU	Európai Monetáris Unió	Eŭropa Mona Unio	EMU
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szövetsége	Unuiĝintaj Nacioj	UN, UNo
EP	Európai Parlament	Eŭropa Parlamento	EP
ERP	Eszperantó Radikális Párt	Esperanta Radikala Partio	ERP
ESF	Esperantic Studies Foundation	Esperantic Studies Foundation	ESF
ESZAK	Európai Szén- és Acélközösség	Eŭropa Komunumo pri Karbo kaj Ŝtalo	EKKŜ
ET	Európa Tanács	Konsilio de Eŭropo	KE
EU	Európai Unió	Eŭropa Unio	EU
Euratom	Európai Atomenergia Közösség	Eŭropa Atom-Energia Komunumo	Eŭratomo
EUREKA	Európai Kutatási és Koordinációs Ügynökség	Eŭropa Reserĉa kaj Kunordiga Agentejo	EŬREKA
FAO	Food and Agriculture Organization	Nutraja kaj Agrikultura Organizo	NAO

FEL	Flamand Eszperantó Szövetség	Flandra Esperanto-Ligo	FEL
FVF	Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség	Ĉefinspektejo por Protekto de Konsumantoj	ĈPK
IAEM	Eszperantista Matematikusok Nemzetközi	Internacia Asocio de Esperantistaj Matematikistoj	IAEM
IALA	International Auxiliary Language Association	Internacia Helplingva Asocio	IALA
IBM	International Business Machines Corp.	Internacia Kompanio de Negocaj Maŝinoj	IBM
IBRD	International Bank for Reconstruction and	Internacia Banko por Rekonstruo kaj Evoluigo	IBRE
IEM	Nemzetközi Eszperantó Múzeum	Internacia Esperanto-Muzeo	IEM
IKU	Nemzetközi Kongresszusi Egyetem	Internacia Kongresa Universitato	IKU
ILO	Nemzetközi Munkaügyi Szervezet	Internacia Labor-Organizo	ILO
IMF	International Monetary Fund, Nemzetközi Valutaalap	Internacia Mona Fonduso	IMF
IMO	International Maritime Organization	Internacia Mara Organizo	IMO
IOE	Intézet az Eszperantó Hivatalos Bevezetéséért	Instituto por Oficialigo de Esperanto	IOE
IPE	Proletár Eszperantisták Internacionáléja	Internacio de Proleta Esperantistaro	IPE
ISU	Nemzetközi Nyári Egyetem	Internacia Somera Universitato	ISU
KB	Központi Bizottság	Centra Komitato	CK
KGST	Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa	Konsilio de Ekonomia Interhelpo	KEI
LEA	Litván Eszperantó Szövetség	Litova Esperanto-Asocio	LEA
MESZ	Magyar/Magyarországi Eszperantó Szövetség	Hungara/Hungaria Esperanto-Asocio	HEA
MET	Magyarországi Eszperantó Tanács	Hungarlanda Esperanto-Konsilantaro	HEK
MSF	Médecins Sans Frontières, Orvosok Határok Nélkül	Kuracistoj sen Landlimoj	KSL
MTI	Magyar Távirati Iroda	Hungara Novaj-Agentejo	HNV
NATO	Észak-Atlanti Szerződés Szervezete	Nord-Atlantika Traktat-Organizo	NATO
NEI	Nemzetközi Eszperantó Intézet	Internacia Esperanto-Instituto	IEI
OECD	Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet	Organizo por Ekonomiaj Kunlaboro kaj Evoluigo	OEKE
OSIEK	Organiza Societo de Internaciaj Esperanto-	Organiza Societo de Internaciaj Esperanto-	OSIEK
PES	Eszperantista Könyvnyomtatási Társaság	Presa Esperantista Societo	PES
PFSz	Palesztinai Felszabadítási Szervezet	Palestina Liberiga Organizaĵo	PLO
SZSZK	Szovjet Szocialista Köztársaság	Soveta Socialista Respubliko	SSR
UEA	Eszperantó Világszövetség	Universala Esperanto-Asocio	UEA
UMEA	Orvosi Eszperantó Világszövetség	Universala Medicina Esperanto-Asocio	UMEA
UNCTAD	ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája	Konferenco de UN pri Komerco kaj Evoluigo	UNCTAD
Unesco	ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális	Unuiĝint-Naciara Edukada, Scienca kaj Kultura	Unesko
UNIDO	ENSZ Iparfejlesztési Szervezete	Organizo de UN pri Industria Evoluigo	UNIDO
WTO	Kereskedelmi Világszervezet	Monda Organizo pri Komerco	MOK

Országkódok / Landokodoj

Afganisztán (Afganio)	AF	Lettország (Latvio)	LV
Albánia (Albanio)	AL	Libanon (Libano)	LB
Algéria (Algério)	DZ	Libéria (Liberio)	LR
Andorra (Andoro)	AD	Líbia (Libio)	LY
Angola (Angolo)	AO	Liechtenstein (Lihtenštejno)	LI
Antigua és Barbuda (Antigvo kaj Barbudo)	AG	Litvánia (Litovio)	LT
Argentína (Argentino)	AR	Luxemburg (Luksemburgo)	LU
Ausztrália (Aüstralio)	AU	Macedónia (Makedonio)	MK
Ausztria (Aüstrio)	AT	Madagaszkár (Madagaskaro)	MG
Azerbajdzsán (Azerbajĝano)	AZ	Magyarország (Hungario)	HU
Bahama-szigetek (Bahamoj)	BS	Malajzia (Malajzio)	MY
Bahrein (Barejno)	BH	Malawi (Malavio)	MW
Banglades (Bangladeŝo)	BD	Maldív-szigetek (Maldivoj)	MV
Barbados (Barbado)	BB	Malí (Malio)	ML
Belgium (Belgio)	BE	Marokkó (Maroko)	MA
Belize (Belizo)	BZ	Marshall-szigetek (Marŝalaj Insuloj)	MH
Benin (Benino)	BJ	Mauritánia (Maŭritanio)	MR
Bhután (Butano)	BT	Mauritius (Maŭricio)	MU
Bissau-Guinea (Gvineo-Bisaŭo)	GW	Málta (Malto)	MT
Bolívia (Bolivio)	BO	Mexikó (Meksiko)	MX
Bosznia-Hercegovina (Bosnio kaj Hercegovino)	BA	Mikronézia (Mikronezio)	FM
Botswana (Bocvano)	BW	Moldova (Moldavio)	MD
Brazília (Brazilo)	BR	Monaco (Monako)	MC
Brunei (Brunejo)	BN	Mongólia (Mongolio)	MN
Bulgária (Bulgario)	BG	Montenegró (Montenegro)	ME
Burkina Faso (Burkinio)	BF	Mozambik (Mozambiko)	MZ
Burundi (Burundo)	BI	Mianmar (Birmo, Mjanmao)	MM
Chile (Ĉilio)	CL	Namíbia (Namibio)	NA
Ciprus (Kipro)	CY	Nauru (Nauro)	NR
Comore-szigetek (Komoroj)	KM	Nepál (Nepalo)	NP
Costa Rica (Kostariko)	CR	Németország (Germanio)	DE
Csád (Ĉado)	TD	Nicaragua (Nikaragvo)	NI
Csehország (Ĉeĥio)	CZ	Niger (Niĝero)	NE
Dánia (Danio)	DK	Nigéria (Niĝerio)	NG
Dél-afrikai Köztársaság (Sud-Afrikó)	ZA	Norvégia (Norvegio)	NO
Dél-Korea (Sud-Koreio)	KR	Olaszország (Italio)	IT
Dominikai Közösség (Dominiko)	DM	Omán (Omano)	OM
Dominikai Köztársaság (Dominika Respubliko)	DO	Oroszország (Rusio)	RU
Dzsibuti (Ĝibutio)	DJ	Örményország (Armenio)	AM
Ecuador (Ekvadoro)	EC	Pakisztán (Pakistano)	PK
Egyenlítői-Guinea (Ekvatora Gvineo)	GQ	Palau (Palaŭo)	PW
Egyesült Arab Emírségek (Unuiĝintaj Arabaj Emirlandoj)	AE	Panama (Panamo)	PA
Egyesült Királyság (Britio)	GB	Paraguay (Paragvajo)	PY
Egyiptom (Egiptio)	EG	Pápua Új-Guinea (Papuo-Nov-Gvineo)	PG
Elefántcsontpart (Eburbordo)	CI	Peru (Peruo)	PE
Eritrea (Eritreo)	ER	Portugália (Portugaliao)	PT
Etiópia (Etiopio)	ET	Románia (Rumanio)	RO
Észak-Korea (Nord-Koreio)	KP	Ruanda (Ruando)	RW
Észtország (Estonio)	EE	S. Kitts és Nevis (Sankta Kristoforo kaj Neviso)	KN
Fehéroroszország (Belorusio)	BY	Saint Lucia (Sankta Lucio)	LC
Fidzsi (Fiĝioj)	FJ	S. Vincent és Gr.-sz. (S.-Vincento kaj Grenadinoj)	VC
Finnország (Finnlando)	FI	Salamon-szigetek (Salomonoj)	SB
Franciaország (Francio)	FR	Salvador (Salvadoro)	SV
Fülöp-szigetek (Filipinoj)	PH	San Marino (Sanmarino)	SM
Gabon (Gabono)	GA	São Tomé és Príncipe (Sao Tomeo kaj Principeo)	ST
Gambia (Gambio)	GM	Seychelle-szigetek (Sejšeloj)	SC
Ghána (Ganao)	GH	Sierra Leone (Sieraleono)	SL
Görögország (Grekio)	GR	Spanyolország (Hispanio)	ES

Grenada (Grenado)	GD	Srí Lanka (Srilanko)	LK
Grúzia (Kartvelio)	GE	Suriname (Surinamo)	SR
Guatemala (Gvatemalo)	GT	Svájc (Svislando)	CH
Guinea (Gvineo)	GN	Svédország (Svedio)	SE
Guyana (Gujano)	GY	Szamoá (Samoo)	WS
Haiti (Haitio)	HT	Szaúd-Arábia (Saudio)	SA
Hollandia (Nederlando)	NL	Szenegál (Senegalo)	SN
Honduras (Honduro)	HN	Szerbia (Serbio)	RS
Horvátország (Kroatio)	HR	Szingapúr (Singapuro)	SG
India (Hindio)	IN	Szíria (Sirio)	SY
Indonézia (Indonezio)	ID	Szlovákia (Slovakio)	SK
Irak (Irako)	IQ	Szlovénia (Slovenio)	SI
Irán (Irano)	IR	Szomália (Somalio)	SO
Izland (Islando)	IS	Szudán (Sudano)	SD
Izrael (Israelo)	IL	Szváziföld (Svazilando)	SZ
Írország (Irlando)	IE	Tádzsikisztán (Taĝikio)	TJ
Jamaica (Jamajko)	JM	Tanzánia (Tanzanio)	TZ
Japán (Japanio)	JP	Thaiföld (Tajlando)	TH
Jemen (Jemeno)	YE	Togo (Togolando)	TG
Jordánia (Jordanio)	JO	Tonga (Tongo)	TO
Kambodza (Kamboĝo)	KH	Törökország (Turkio)	TR
Kamerun (Kameruno)	CM	Trinidad és Tobago (Trinidado kaj Tobago)	TT
Kanada (Kanado)	CA	Tunézia (Tunizio)	TN
Katar (Kataro)	QA	Tuvalu (Tuvalo)	TV
Kazahsztán (Kazaĥio)	KZ	Türkmenisztán (Turkmenio)	TM
Kelet-Timor (Orienta Timoro)	TL	USA (Usono)	US
Kenya (Kenjo)	KE	Uganda (Ugando)	UG
Kína (Ĉinio)	CN	Ukrajna (Ukrainio)	UA
Kirgizisztán (Kirgizio)	KG	Uruguay (Urugvajo)	UY
Kiribati (Kiribato)	KI	Új-Zéland (Nov-Zelando)	NZ
Kolumbia (Kolombio)	CO	Üzbegisztán (Uzbekio)	UZ
Kongói Dem. Közt. (Demokratia Respubliko Kongo)	CD	Vanuatu (Vanuatuo)	VU
Kongói Köztársaság (Respubliko Kongo)	CG	Vatikán (Vatikano)	VA
Közép-Afrika (Centr-Afriko)	CF	Venezuela (Venezuelo)	VE
Kuba (Kubo)	CU	Vietnam (Vjetnamio)	VN
Kuvait (Kuvajto)	KW	Zambia (Zambio)	ZM
Laosz (Laoso)	LA	Zimbabwe (Zimbabvo)	ZW
Lengyelország (Pollando)	PL	Zöld-foki Köztársaság (Kaboverdo)	CV
Lesotho (Lesoto)	LS		